ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

<u>ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ପି. (ସି) ସଂଖ୍ୟା 19506/2022</u>

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950 ର ଧାରା 226 ଏବଂ 227 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ।

....

କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା .... **ଆବେଦନକାରୀ**

-ବନାମ -

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ .... **ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ**

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ : ମେସର୍ସ ଏଲ୍.କେ. ମହାନ୍ତି, ଆର୍. ଦାସ ଏବଂ ଏସ୍. ଦାସ ।

ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ : ମେସର୍ସ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସଂଗ୍ରାମ ଜେନା, ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତା

ପୀଠାସୀନ:

ମାନ୍ୟବର ବିରଜା ପ୍ରଶନ୍ନ ଶତପଥୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଶୁଣାଣି ତାରିଖ:24.11.2023 ଏବଂ ରାୟ ତାରିଖ:24.01.2024

ବିରଜା ପ୍ରଶନ୍ନ ଶତପଥୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

1. ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-17 ଅଧୀନରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ତା 02.05.2022 ରିଖର ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରି ବର୍ତ୍ତମାନର ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ସବର୍ଗର ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ପାଇବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବିକୁ 24.10.1989 ତାରିଖଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

2. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ହେଉଛି ଯେ, ତତ୍କାଳୀନ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିରୀକ୍ଷକ, କୋରାପୁଟଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଜିଲ୍ଲା ଚୟନ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ନିୟମିତ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଅଧସ୍ତନ

ଶିକ୍ଷା ସେବା (ସାଧାରଣ ଶାଖା) ନିୟମ, 1972 (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ନିୟମ') ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସରଣ କରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ମାଟ୍ରିକ୍ ପଦବୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସହକାରୀ ଶିକ୍ଷକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା 24.10.1986 ରେ ଏଲ୍ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ସବର୍ଗ ଅଧୀନରେ ଆସୁଛି । ଆବେଦନକାରୀ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ମାଟ୍ରିକ୍ ପଦବୀ ବିରୋଧରେ ଜାରି ରଖିଥିବା ବେଳେ, ସେ 1989 ମସିହାରେ ବି. ଏଡ୍. ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିଥିଲେ ।

2.1. ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ନିୟମଗୁଡ଼ିକର ନିୟମ-10 (a) (b) ଅନୁଯାୟୀ, ଏଲ୍ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ସବର୍ଗର ଶିକ୍ଷକମାନେ ବି.ଏଡ୍. ଯୋଗ୍ୟତା ସହିତ 3 ବର୍ଷର ସେବା ସମାପ୍ତ କରିବା ପରେ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ଇଏସ୍ ସବର୍ଗ ପଦବୀକୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ନିୟମଗୁଡ଼ିକର ନିୟମ-10 (b) ଏବଂ 11 (a) ସହିତ ନିୟମ-15 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆହୁରି ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ମତେ, ଚୟନ କମିଟି ଉଚ୍ଚ ପଦବୀକୁ ପଦୋନ୍ନତି ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ବୈଠକ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

2.2. ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀ 1989 ମସିହାରେ ବି.ଏଡ୍. ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ 1972 ନିୟମର ନିୟମ-10 ଅନୁଯାୟୀ, 3 ବର୍ଷର ସେବା ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ସେ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହୋଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତା 24.09.2005 ରିଖର ଅନୁଲଗ୍ନକ-2 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ପଦୋନ୍ନତି ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କଦାପି ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

2.3. ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, 1972 ର ନିୟମରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତିର ସମାନ ସୁବିଧା ଦାବି କରିବା ଯେତେବେଳେ ରବୀନ୍ଦ୍ର କୁମାର ପଣ୍ଡା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1673 (c)/1993 ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ତା 28.09.2007 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧମରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଚୟନ କମିଟି ଗଠନ କରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବି ଉପରେ ବିଚାର କରି କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ପାହ୍ୟାରେ 1984 ମସିହାର ବର୍ଷଭିତ୍ତିକ ପଦବୀରେ ପଦୋନ୍ନତି ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେଲେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦେବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

2.4. ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, 28.09.2007 ରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଲଗ୍ନକ-3 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 28.09.2011 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧମରେ

ବର୍ଷଭିତ୍ତିକ ଖାଲି ପଦବୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା ।

2.5. ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା 28.07.1999 ରେ, ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 433(C)/1994 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ସମାନ ଆଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 5790/2002 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ତା 10.08.2017ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ପରିସମାପ୍ତି କରିବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ନଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରୁଥିବାବେଳେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଦେଶର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-6 ରେ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:

*"**6**. ମାମଲା ନଥିର ପୁଙ୍ଖାନୁପୁଙ୍ଖ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ପଦବୀର ଖାଲିସ୍ଥାନ 1985 ମସିହାରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା । ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ ଏହି ଆଳରେ ଉକ୍ତ ପଦବୀକୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ, ସେମାନେ ଅନ୍ୟଥା ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ । ଏପରି ଦାବିର ବିରୋଧ କରି ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ରାଜ୍ୟ-ଆବେଦନକାରୀ (ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରୁଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା) ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପାଲଟା ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅଣ-ପ୍ରତିବନ୍ଧ ମତବାଦକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି, ଆମେ ଏହା ମାନିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଯେ, ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ 1985 ମସିହାରେ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ କ୍ୟାଡ଼ରରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା । ଅନୁଲଗ୍ନକ-1 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଥିବା ବିବାଦୀୟ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ, ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ମୂଳ ଆବେଦନପତ୍ରର ଅନୁଲଗ୍ନକ-4 ଏହି ତଥ୍ୟର ସୂଚକ ଥିଲା ଯେ, କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ପାହ୍ୟାରେ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ସୃଷ୍ଟି ହେବା ସମୟରେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ 1985 ମସିହାରେ ବି.ଏଡ୍. ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିସାରିଥିଲେ । ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ରାଜ୍ୟ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଠାରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ କଥନ ନାହିଁ ଯେ, 1985 ମସିହାରେ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି । ତେଣୁ, ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀ ସାମଲଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।*

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗର ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ 1985 ମସିହାରେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାର କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ ।1972 ନିୟମର ନିୟମ-10 (b) ଏବଂ ନିୟମ 11 (a) ସହିତ ନିୟମ-15 ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ ଯେ, ସେହି ବର୍ଷ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ଇଏସ୍ ପାହ୍ୟାରେ ଖାଲିଥିବା ପଦବୀର ବିଚାର କରିବାକୁ ଚୟନ କମିଟି ପ୍ରତିବର୍ଷ ବୈଠକ କରିବା ଉଚିତ୍ । ସ୍ୱୀକୃତ ଭାବେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ମାମଲା କେବଳ 1993 ମସିହାରେ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ଦୋଷ ନଥାଇ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ଅନୁଲଗ୍ନକ-1 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶର ଅନ୍ତିମ ଅନୁଚ୍ଛେଦରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ତଥ୍ୟ ପ୍ରତି ସଚେତନ ଥିଲେ ଯେ, 1993 ମସିହାରେ ଉକ୍ତ ପାହ୍ୟାକୁ ପଦୋନ୍ନତି ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ଇଏସ୍ ପାହ୍ୟାରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିନାହାଁନ୍ତି । ସେହି ଭାବରେ, ମାମଲାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ର ପଦୋନ୍ନତି ପାହ୍ୟାରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଦରମା ଧାରଣାଗତ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରାଯିବା ଉଚିତ, ଖାଲି

ହେବାର ତାରିଖକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଯାହା ପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧି ପାଇଁ କୌଣସି ପିଛିଲା ମଜୁରୀ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ନାହିଁ କାରଣ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚ ପଦବୀ ସହିତ ଜଡ଼ିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିନାହାଁନ୍ତି । ତେଣୁ, ଅନୁଲଗ୍ନକ-1 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶରେ ଆମେ କୌଣସି ଦୁର୍ବଳତା ପାଇନାହୁଁ ।

2.6. ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1804/1998 ରେ ନବୀନ କୁମାର ଖମାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସମାନ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା 07.09. 2011 ତାରିଖରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-4 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ତା 20.02.2013ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-5 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉକ୍ତ ଆଦେଶର ପାଳନ କରିବାକୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଅନୁଲଗ୍ନକ-5 ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଶ୍ରୀ ନବୀନ କୁମାର ଖମାରୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁଲଗ୍ନକ-6 ଅନ୍ତର୍ଗତ 26.02.213 ତାରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ସହିତ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

2.7. ସମାନ ସ୍ଥିତିରେ ଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁବିଧାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଯେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷକ ସଂଘ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ଇଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ବର୍ଷଭିତ୍ତିକ ପଦବୀରେ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବିରୋଧୀ ଦଳ ନମ୍ବର 1 ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ପ୍ରତିବେଦନ କରିଥିଲା, ସେତେବେଳେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ଅନୁଲଗ୍ନକ-7 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 12.06.2013ରିଖର ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 କୁ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପଦକ୍ରମ ତାଲିକା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନୁଲଗ୍ନକ-7 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ଏପରି ଅନୁରୋଧ ପାଇବା ପରେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 ତାଙ୍କ 07.02.2014 ତାରିଖ ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-8 ଅନ୍ତର୍ଗତ ସରକାରଙ୍କୁ, ଏଲ୍ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ପାହ୍ୟାର ଯୋଗ୍ୟ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ବର୍ଷଭିତ୍ତିକ ପଦବୀ ତୁଳନାରେ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ପିଛିଲାକାଳୀନ ଭାବରେ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରିବା ପାଇଁ ସଂଗଠନର ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

2.8. ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ଏହିପରି ସୁବିଧା ଏବଂ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା ଅନୁଲଗ୍ନକ-8 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତାଙ୍କ 07.02. 2014 ତାରିଖର ଚିଠିରେ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁରୋଧ, ଯେତେବେଳେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ 1972 ନିୟମର ନିୟମ-10 (a) ଅନ୍ତର୍ଗତ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତା ତାରିଖ ଠାରୁ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ଇଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ସହିତ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ହୋଇନଥିଲେ,

ଆବେଦନକାରୀ ଓଏ ସଂଖ୍ୟା 87(c)/2014 ରେ ଏହିପରି ସୁବିଧା ଦାବି କରି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଅନୁଲଗ୍ନକ-9 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା19.09.2015 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ମାମଲାର ପରିସମାପ୍ତି କରିବା ସମୟରେ, ଏହି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିବା ପଦକ୍ରମ ତାଲିକା ଆଧାରରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପିଛିଲାକାଳୀନ ଭାବରେ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ଆର୍ଥିକ ସୁବିଧା ବିନା ବର୍ଷଭିତ୍ତିକ ଖାଲି ପଦବୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ଇଏସ୍ ପଦବୀକୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯିବ, ଯେପରି ଓଏ ସଂଖ୍ୟା 1673(c)/1993 ଏବଂ ଓଏ ସଂଖ୍ୟା 1804/1998 ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ କରାଯାଇଛି ।

2.9. ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଲଗ୍ନକ-9 ଅନ୍ତର୍ଗତ 14.09.2015 ରେ ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରି ରାଜ୍ୟ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 22983/2016 ଦାଖଲ କରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ନକରି, ତା29.03.2017 ରିଖରେ ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କୁ ଯେତେ ସତ୍ୱର ସମ୍ଭବ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଏହାର ପରିସମାପ୍ତି କରିଥିଲେ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ -7ରେ ଥିବା ଆଦେଶର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଉଦ୍ଧୃତାଂଶ ଏଠାରେ ପୁନଃ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି:-

> *"7. ରବୀନ୍ଦ୍ର କୁମାର ପଣ୍ଡା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1673(c)/ 1993 ରେ ପାରିତ ତା 28.11.2007 ରିଖର ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଛନ୍ତି । ଯେହେତୁ ଉକ୍ତ ଆଦେଶଟି କାଏମ ଥିଲା, ସେହି ସମାନ ସୁବିଧା ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 କୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ହୁଏ, ଯାହା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ । ଯେହେତୁ ଅଭିଲେଖରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏନି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 227 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରୟୋଗରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହଁନ୍ତି । ତେବେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବେ ଏବଂ ଯଥାଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବେ ।*

2.10. ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଅନୁଲଗ୍ନକ-9 ଅନ୍ତର୍ଗତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଏହାର ଅନୁଲଗ୍ନକ-10 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 29.03.2017 ରିଖର ଆଦେଶରେ କାଏମ ରଖିଛନ୍ତି, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା-1 ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶର ଉପଯୁକ୍ତ ତର୍ଜମା ନକରି ଏବଂ ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 1673(c)/1993 ଏବଂ ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 1804/1998ରେ ସମାନ ସ୍ଥିତିର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସୁବିଧା ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରି, ଅନୁଲଗ୍ନକ-11 ଅନ୍ତର୍ଗତ

HIGH COURT ORISSA

ତା 18.09.2017 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ତେବେ, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ସି.ପି.ସଂଖ୍ୟା 432(c)/2015 ମାମଲାରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥିବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅନୁପାଳନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଅନୁଲଗ୍ନକ-12 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 17.11. 2017 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 2 ଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ହାଜର ହେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ତେବେ, ଇତି ମଧ୍ୟରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସି ଓ ଏନ୍ ଟି ସିସଂଖ୍ୟା 1097/2018 ମାମଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସମୟରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-13 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 24.02.2021ରିଖରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ:-

" ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ ।

ଯେହେତୁ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଆଇନର ଏକ ସାଧାରଣ ପ୍ରଶ୍ନରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସମାନ ଭାବରେ ଶୁଣାଯାଏ ଏବଂ ଏହି ସାଧାରଣ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ ପାଇଁ ଏକତ୍ର ନିଆଯାଏ ।

ଉପରୋକ୍ତ ରିଟ୍ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ, ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 87 (c)/2014 ଏବଂ ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3866 (C)/2012 ରେ ବିଜ୍ଞ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, କଟକ ବିଚାରପୀଠ, କଟକ ଦ୍ୱାରା ରୂପାୟିତ ରାୟ ଏବଂ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 22983/2016ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି ।

ମାମଲାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ, ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି)ସଂଖ୍ୟା 9682/2017 କୁ ତା 19.6.2017ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନକାରୀ ସଂଖ୍ୟା -1 ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଗଣ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, ଭୁବନେଶ୍ୱରର ସରକାରୀ ସଚିବଙ୍କୁ ଏବଂ ରବୀନ୍ଦ୍ର କୁମାର ପଣ୍ଡା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା1673 (c) ରେ ବିଜ୍ଞ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ 28.11.2007 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ସହିତ ପରିସମାପ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯିବା ପରେ , ସେ 18.9.2017 ରେ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଇତି ମଧ୍ୟରେ, ଯେହେତୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଉକ୍ତ ଆଦେଶର ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ଅବମାନନା ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । ଏହି ସମୟରେ, ଅନ୍ୟ ଆବେଦନ ସମୂହଗୁଡ଼ିକୁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ପକ୍ଷମାନେ ଅସଙ୍ଗତିକୁ ଆପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯାହା କାରଣରୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ବିଭିନ୍ନ ଆଦେଶ ଯାହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ ସେହି ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଦରକାର ।

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମସ୍ତ ସି ଓ ଏନ୍ ଟି ସି/ରିଟ୍ ଆବେଦନ/ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ର ଏକ ମନ୍ତବ୍ୟ ସହିତ ପରିସମାପ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଯେହେତୁ ବିଭିନ୍ନ ମୂଳ ଆବେଦନ, ବିଭିନ୍ନ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ତାରିଖରେ ବିଭିନ୍ନ

ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହା ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି ଏବଂ ପଦକ୍ରମ ତାଲିକାରେ ସେମାନଙ୍କର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ବିଷୟ, ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନଜରକୁ ଅଣାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଅଧିକନ୍ତୁ ତଥ୍ୟ ଯେ, ସରକାର କିଛି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପିଛିଲା ତାରିଖ ପଦୋନ୍ନତି ଦେଇ ଆଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିସାରିଛନ୍ତି, ଯଦି ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ ମାମଲା ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ/ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଛି, ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ସମ୍ପୃକ୍ତ ସି ଓ ଏନ୍ ଟି ସିଏସ୍ /ରିଟ୍ ଆବେଦନ/ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ରେ ଯଥାକ୍ରମେ ସମସ୍ତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଶୁଣାଣିର ଏକ ସୁଯୋଗ ଦେବେ ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବେ । ତେବେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ /ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ନହୋଇ, ଏହି ଆଦେଶ ନକଲ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ।

ଉପରୋକ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟ/ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ, ଉପରୋକ୍ତ ସି ଓ ଏନ୍ ଟି ସି/ରିଟ୍ ଆବେଦନ/ଆର୍ ଭି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପି ଇ ଟି ର ତଦନୁସାରେ ପରିସମାପ୍ତି କରାଯାଇଛି ।

2.11. ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ ଭୁଲ ପରାମର୍ଶରେ ତା24.02.2021ରିଖର ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ସମୟରେ, ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 7048-7413/2021ର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତିରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତା 27.01. 2022 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ତା 24.02.2021ରିଖର ଆଦେଶ ନିଶ୍ଚିତ କରୁଥିବାବେଳେ, ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅବଲୋକନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ସମସ୍ତ ସମ୍ପୃକ୍ତଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନକୁ ବିଚାର କରିବା ପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ଉଚିତ । ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ମଧ୍ୟ ଅବଲୋକନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀଙ୍କ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ଗୁଣାବଗୁଣକୁ ରାଜ୍ୟ ବିଶୁଦ୍ଧ ଭାବରେ ନିଜର ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବ ।

2.12. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଯୁକ୍ତି ବାଢିଥିଲେ ଯେ, ଅନୁଲଗ୍ନକ-13 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା24.02.2021ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ମାମଲାର ପରିସମାପ୍ତି ପରେ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଶୋଭାରଣୀ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 17.08.2021 ରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ସି ଏନ୍ ଟି ସି ସଂଖ୍ୟା 3985/2021ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଏକ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତା 21.04.2018 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଇଥିବା ସମାନ ଦାବିର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନକୁ ଅନୁଲଗ୍ନକ-16 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 23.08.2021 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନର ଆଦେଶ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବା ପରେ, ଶ୍ରୀମତୀ ଶୋଭାରଣୀ ମହାନ୍ତିଙ୍କୁ ଅନୁଲଗ୍ନକ-17-ଅନୁକ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 31.08.2021 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା

ସହିତ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3885(c)/2012 ରେ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତି ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ସମାନ ଆଦେଶ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା ଅନୁଲଗ୍ନକ-17-ଅନୁକ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 29.09.2021 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1673(ସି)/1993, 1804/1998 ତଥା ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 3885(ସି)/2012 ଏବଂ ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 537/2015 ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବି ପୁଣି ଥରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-19 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 02.05.2022 ରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

2.13. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ, ଯେହେତୁ ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1673(C)/1993, 1804/1998 ତଥା ଓ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3885(C) /2012 ଏବଂ ଓ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 537/2015 ରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ଷଭିତ୍ତିକ ଖାଲି ପଦବୀ ପାଇଁ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତିର ସମାନ ସୁବିଧାକୁ ରାଜ୍ୟ-ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଲଗ୍ନକ-୨ ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 14.09. 2015 ରିଖର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏବଂ ଅନୁଲଗ୍ନକ-10 ଅନ୍ତର୍ଗତ 29.03.2017ରେ ଏବଂ ଅନୁଲଗ୍ନକ-13 ଅନ୍ତର୍ଗତ 24.02.2021ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ତା 02.05.2022 ରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶରେ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା ।

2.14. ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମୂଳ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ତା14.09. 2015 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଓ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1673 (ସି)/1993 ଏବଂ 1804/1998 ରେ ଆବେଦନକାରୀ ସପକ୍ଷରେ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଛି । ଶେଷତଃ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବିକୁ ଏପରି ଆଦେଶ ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ତା 16.09.2016 ରିଖର ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 537(C)/2015 ରେ ଏବଂ ତା 16.09. 2016ରିଖର ଓ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3885(C)/2012 ରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିବା ସମାନ ଦାବିକୁ ଅନୁଲଗ୍ନକ-17-ଅନୁକ୍ରମ 31.08.2021 ଏବଂ 29.09.2021 ରେ ଜାରି ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

2.15. ତଦନୁସାରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଯେହେତୁ ଉପରୋକ୍ତ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ମୂଳ ଆବେଦନରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସମାନ ଅବସ୍ଥାପିତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସମାନ ସୁବିଧା ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁ ଆଧାରରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି, ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

ତାଙ୍କର ଉପରୋକ୍ତ ଉପସ୍ଥାପନାକୁ ସମର୍ଥନ କରି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ***ମହାରାଜ କ୍ରିଷନ ଭଟ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଜମ୍ମୁ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମାମଲାରେ (2008) 9 SCC-24*** ରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ, ***ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଅରବିନ୍ଦ କୁମାର ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (2015) 1 SCC-347*** ରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ହୋଇଥିବା ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ।

2.16. ***ମହାରାଜ କ୍ରିଷନ ଭଟ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*** ମାମଲାରେ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ -21, 22 ଏବଂ 23 ରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:-

"21. ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତା-ରାଜ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ବେଆଇନତାକୁ ସ୍ଥାୟୀ କରିବା ପାଇଁ, ସେବାରେ ଚାପ ପକାଇ ଏବଂ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 କିମ୍ବା 16 ର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଯଦି ଏକ ଅବୈଧ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଏ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାର ମାମଲା ସମାନ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 କିମ୍ବା 16 ର ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଅବୈଧ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଏକ ବିଧାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସମାନ ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

22. ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିବା ଆଇନଗତ ପ୍ରସ୍ତାବ ବିଷୟରେ ଦ୍ୱିମତ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହି ମାମଲାରେ, ଆମ ମତରେ, ଅବଦୁଲ ରସିଦ ରାଥରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 519/1997 କୁ ଅନୁମତି ଦେବାରେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବାରେ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ତରଫରୁ କୌଣସି ବେଆଇନତା ନଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆଇନଗତ ଏବଂ ଆଇନର ଅନୁରୂପ ଥିଲା, ଖଣ୍ଡପୀଠ ଏହାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଭାବିନଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଆମ ପାଇଁ, ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତି ବର୍ତ୍ତମାନର ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 519/1987 ରେ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ଅନୁସରଣ କରିବାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଠିକ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲେ ।

23. ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ଏବଂ ଅବଦୁଲ ରସିଦ ରାଥରଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ରାଜ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନର ରିଟ୍-ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ସମାନ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରି ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଶାଳୀନତାର ସହ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ହୋଇଥାନ୍ତା । ତେବେ, ଏହା, ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଖଣ୍ଡପୀଠ, ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶ ସମର୍ଥନ କରି ଏକସ୍ୱ ପତ୍ର ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିବା ଉଚିତ ହୋଇଥାନ୍ତା । ତେବେ ଏକସ୍ୱ ପତ୍ର ଅପିଲକୁ, ଖଣ୍ଡପୀଠ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ

HIGH COURT ORISSA
सत्यमेव जयते

ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆମର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତରେ, ବିଞ୍ଜ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଆଇନଗତ, ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ନ୍ୟାୟର ଉନ୍ନତି ସାଧନ, ନ୍ୟାୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଔଚିତ୍ୟ ପାଇଁ ଥିଲା । ତେଣୁ ଉକ୍ତ ଆଦେଶର ପୁନଃପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ "।

2.17. ସେହିଭଳି **ଅରବିନ୍ଦ କୁମାର ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ** ମାମଲାରେ**,** ଅନୁଚ୍ଛେଦ-22ରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:-

*"**22.** ଉଭୟ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଧୃତ ଉପରୋକ୍ତ ରାୟଗୁଡ଼ିକର ପଠନରୁ ଯେଉଁ ଆଇନଗତ ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ବାହାରିଥାଏ, ସେଗୁଡ଼ିକର ସାରାଂଶ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:*

(1) ସାଧାରଣ ନିୟମ ହେଉଛି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମଚାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ ଦିଆଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ବ୍ୟକ୍ତି ସେହି ସୁବିଧା ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରି ସମାନ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏପରି ନକରିବା ଭେଦଭାବ ଭଳି ହେବ ଏବଂ ଏହା ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହେବ । ଏହି ନୀତି ଅଧିକ ଦୃଢ ଭାବରେ ସେବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ କାରଣ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସମୟ ସମୟରେ ବିକଶିତ ସେବା ଆଇନ ଶାସ୍ତ୍ର ସ୍ୱୀକାର କରେ ଯେ, ସମସ୍ତ ସମାନ ଅବସ୍ଥାପିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସମାନ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ତେଣୁ, ସାଧାରଣ ନିୟମ ଏପରି ହେବ ଯେ, କେବଳ ଅନ୍ୟ ସମାନ ସ୍ଥିତିରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପୂର୍ବରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇନଥିଲେ, ବୋଲି ସେମାନଙ୍କୁ ଭିନ୍ନ ଭାବରେ ଗଣ୍ୟ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

(2) ତଥାପି, ଏହି ନୀତି ଅବହେଳା ଏବଂ ବିଳମ୍ବ ତଥା ସମ୍ମତି ରୂପରେ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ବିଷୟ ଅଟେ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେମାନଙ୍କ ମାମଲାରେ ଭୁଲ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଆପତ୍ତି କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପରେ କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ, ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଯେଉଁମାନେ ପୂର୍ବରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଯାଇଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରୟାସରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ତେବେ ଏହିପରି କର୍ମଚାରୀମାନେ ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ, ସମାନ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟର ସୁବିଧା ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯିବ । ସେମାନଙ୍କୁ ସୁବିଧାବାଦୀ ଏବଂ ଅବହେଳା ଏବଂ ବିଳମ୍ବ , ଏବଂ/କିମ୍ବା ମୌନ ସମ୍ମତି ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ, ସେମାନଙ୍କର ଦାବି ଖାରଜ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ବୈଧ ଆଧାର ହେବ । (3) ତେବେ, ଏହି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଲାଗୁ ହୋଇନପାରେ ଯେଉଁଠାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଲୋକଲକ୍ଷୀ ରାୟ ସମସ୍ତ ସମାନ ଅବସ୍ଥାପିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସୁବିଧା ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାୟ ଥିଲା, ସେମାନେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୁଅନ୍ତୁ କିମ୍ବା ନ ହୁଅନ୍ତୁ । ଏପରି ଏକ ଅଧିଘୋଷଣା ସହିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛି ଯେ, ସେମାନେ ନିଜେ ଏହାର ସୁବିଧା ସମାନ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରିବେ । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତି ସେତେବେଳେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ ଯେତେବେଳେ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ବିଷୟବସ୍ତୁ ନୀତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିଥାଏ, ଯେପରିକି ନିୟମିତକରଣ ଯୋଜନା ଏବଂ (କେ.ସି. ଶର୍ମା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ପରି ଦେଖନ୍ତୁ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଦର୍ଶାଏ ଯେ, ଉକ୍ତ ରାୟର ସୁବିଧା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ଏବଂ ଏପରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରାୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କୁହାଯାଇଛି କିମ୍ବା ଏହା ସୂଚିତ ଭାବରେ ରାୟର

HIGH COURT ORISSA

ମର୍ମ ଏବଂ ଭାଷାରୁ ମିଳିପାରିବ, ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ରାୟର ସୁବିଧା ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ, ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନ ଅବହେଳା ଏବଂ ବିଳମ୍ବ କିମ୍ବା ସମ୍ମତି ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ ।

2.18. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ମଧ୍ୟ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳର ଅନ୍ୟ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ***କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ସି. ଲଲିତା, (2006) 2 SCC-747*** ରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ମାମଲା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ରାୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-29ରେ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:-

*"**29.** ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସମୟ ସମୟରେ ବିକଶିତ ସେବା ଆଇନ ଶାସ୍ତ୍ର ସ୍ୱୀକାର କରେ ଯେ, ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସମାନ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଚିତ । କେବଳ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିବାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ, ସମାନ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଭିନ୍ନ ଭାବରେ ଗଣ୍ୟ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ, ବରିଷ୍ଠତାର ପ୍ରଶ୍ନ ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବା ଉଚିତ । ଏହା ସତ୍ୟ ହୋଇପାରେ ଯେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥିଲେ, ଯଥା, ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ ଭାବରେ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯାହା ଏକ ବର୍ଗ-1 ପଦବୀ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ସଂଖ୍ୟାତିରିକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଅତିରିକ୍ତ ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କେବଳ ତାଙ୍କୁ ଏଥିରେ ସ୍ଥାନିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ଧରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ନଚେତ୍ ତାଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଦିଆଯାଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ଏପରି ଏକ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନୁହେଁ ଯାହା ପାଇଁ ସେ ଅନ୍ୟଥା ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ ।*

2.19. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଡବ୍ଲ୍ୟୁପିସି (ଓଏସି) ସଂଖ୍ୟା 1702/2018 ରେ 04.04.2023ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଅନ୍ୟ ଏକ ଆଦେଶ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3885/ 2012(ସି) ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଅନୁଚ୍ଛେଦ -6 ରେ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

*"**6.** ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ ଏବଂ ଓ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା3885/2012 (ସି)ରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଏବଂ ଦଫାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ମତ ହେଉଛି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ଆଦେଶର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ତେଣୁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରିଟ୍ ଆବେଦନର ପରିସମାପ୍ତି କରିବା ସମୟରେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2ଙ୍କୁ ଓ. ଏ ସଂଖ୍ୟା 3885(ସି)/2012 ରେ 16.09.2016ରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଏବଂ ଦଫା ଆଧାରରେ ସମୁଚିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ତା 03.09.2021 ଏବଂ 29.09.2021ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସୁବିଧା ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରୟୋଗକୁ ଅଙ୍ଗୀକୃତ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯିବ" ।*

HIGH COURT OF ORISSA
ସତ୍ୟମେବ ଜୟତେ

3. ଅପର ପକ୍ଷରେ, ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତା, ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 3 ଦ୍ୱାରା ପାଲଟା ସତ୍ୟପାଠରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାର କରି ନିଜର ଉପସ୍ଥାପନା ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହା ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ମାମଲା ଅଟେ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ୫୨ ଦିନର ଅବଧି ପାଇଁ କାମଚଳା ଆଧାରରେ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ମାଟ୍ରିକ୍ ପଦବୀରେ ସହକାରୀ ଶିକ୍ଷକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏପରି ଜାରି ରଖି, ଆବେଦନକାରୀ 1989 ମସିହାରେ ବି. ଏଡ୍. ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିଥିଲେ । ତେବେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସେବାକୁ ତା 17.09.1998ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ନିୟମିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତା25.11.2003ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ପାହ୍ୟାକୁ ତା 01.12.2003ରିଖରୁ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତା 05.10.2005 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ପଦୋନ୍ନତି ସୁବିଧା ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

3.1. ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-2 ଅନ୍ତର୍ଗତ 05.10.2005 ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ଆଧାରରେ ଆବେଦନକାରୀ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ବିନା କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ 2014 ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସେ ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 87 (C)/2014 ଦାଖଲ କରି ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ଦାବି କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଯେତେବେଳେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-୨ ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 4.09.2005ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଦାବିକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ, ଏହିପରି ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ପି. (ସି) 22983/ 2016 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଯେତେବେଳେ ତା 29.03.2017 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ,ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶର ନିଶ୍ଚିତକରଣ ସହିତ ପରିସମାପ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବିକୁ ପ୍ରଥମେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-11 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା18.09.2017ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

3.2. କିନ୍ତୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଲଗ୍ନକ-13 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 24.02.2021ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଯେତେବେଳେ ରାଜ୍ୟକୁ ସମସ୍ତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ଦେଇ, ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ, ଏହି ମାମଲାଟି ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 7408-7413/2021 ରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଥିଲେ । ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତା27.01.2022ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଆବେଦନ ପରିସମାପ୍ତି କରିବା ସମୟରେ, ଯଦିଓ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା 24.02.2021ରେ

ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ, ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଉପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଚାର କରିବା ପରେ ଏବଂ ନିଜ ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ରାଜ୍ୟକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

3.3. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଲଗ୍ନକ-13 ଅନ୍ତର୍ଗତ 24.02.2021ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ଏବଂ ଆହୁରି ଅନୁଲଗ୍ନକ-14 ଅନ୍ତର୍ଗତ 27.01.2022 ରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବିକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଚାର କରିବା ପରେ ରାଜ୍ୟ ଅନୁଲଗ୍ନକ-19 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା02.05.2022ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ।

3.4. ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-2 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା05.10.2005ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ ଇ ଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ସହିତ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନ ଉଠାଇ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ 1972 ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ-10 (a) ଅନ୍ତର୍ଗତ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ପାଇବା ପାଇଁ ଦାବି କରିଥିଲେ, 1972 ନିୟମାବଳୀ ପୂର୍ବରୁ ଓଡ଼ିଶା ଅଧସ୍ତନ ଶିକ୍ଷା (ନିଯୁକ୍ତି ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ନିୟମ, 1993, 17.12.1993ରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀ 1974 ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ-10 (a) ଏବଂ 10 (b) ଅନ୍ତର୍ଗତ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ପାଇବା ପାଇଁ ଦାବି କରିବା ବେଳକୁ ଉକ୍ତ ନିୟମ 17.12.1993ରେ ଉଚ୍ଛେଦ ହୋଇଥିବାରୁ ଆଉ ଅସ୍ତିତ୍ୱରେ ନଥିଲା ।

3.5. ତେଣୁ, ***ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଅନୁପ କୁମାର ସେନାପତି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*** ମାମଲାରେ ***(2019) 19 SCC-626*** ରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ହୋଇଥିବା ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବିକୁ 1972 ନିୟମାବଳୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉଚ୍ଛେଦିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ***ଅନୁପ କୁମାର ସେନାପତି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*** ମାମଲାର ରାୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-32ରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:-

> *"**32.** ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାରୁ ଏହା ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ, କୌଣସି ବିଧାନର ଉଚ୍ଛେଦ ଦ୍ୱାରା ଯାହା ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ ନାହିଁ ତାହା ଅର୍ଜିତ କିମ୍ବା ଉଦ୍ଭୁତ ଏକ ଅଧିକାର ଏବଂ କେବଳ ଏକ ଅଧିକାର ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ*

କରିବାର ଆଶା କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟାଶା କିମ୍ବା ସ୍ୱାଧୀନତା ନୁହେଁ । ଅଧିକାର ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାରେ ଏକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି । ଯଦି କୌଣସି ଉଚ୍ଛେଦ ହୋଇଥିବା ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ, ଏକ ଅଧିକାର ଦିଆଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ଏକ ଅଧିକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଦନ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ, ଏପରି ଅଧିକାର ଦିଆଯିବା ଉଚିତ କି ଅନୁଚିତ, ଏପରି କୌଣସି ଅଧିକାର ସଂରକ୍ଷିତ ନାହିଁ । କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସୁବିଧା ଉଠାଇବାର ଅଧିକାର ସଂରକ୍ଷିତ ନୁହେଁ । ଉଚ୍ଛେଦ ହେବା ପରେ, ଉଚ୍ଛେଦିତ ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆବେଦନ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ପାଇବା ପାଇଁ ଏକ ଅଧିକାର ନୁହେଁ ଯାହା ଆବେଦନ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବାବେଳେ ସଂରକ୍ଷିତ ହୁଏ ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବା ଉଚିତ କି ନାହିଁ ତାହାର ତଦନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏହି ଉଚ୍ଛେଦ ଏପରି ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପାଇବାର ଅଧିକାରକୁ ସଂରକ୍ଷିତ କରେ ନାହିଁ । ପୂର୍ବକ୍ରୟ ଅଧିକାର ଏକ ଅର୍ଜିତ ଅଧିକାର ନୁହେଁ । କୌଣସି ଅଧିନିୟମନର ସୁବିଧା ଉଠାଇବା ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରତିକାରମୂଳକ ଅଧିକାର । ଉଚ୍ଛେଦିତ ନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାର କରିବାକୁ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଏକ ନ୍ୟସ୍ତ ଅଧିକାର ନୁହେଁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଛେଦ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କିଛି ସଂରକ୍ଷିତ ନାହିଁ ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ଅଧିକାର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରାଯାଇଛି" ।

3.6. ବିଜ୍ଞ ରାଜ୍ୟ ଅଧିବକ୍ତା ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-32 ସହିତ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ-27 ଏବଂ 39 ରୁ 45 ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ***ଅନୁପ କୁମାର ସେନାପତିଙ୍କ*** ମାମଲାରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-27 ଏବଂ 39 ରୁ 45 ରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:-

27. ଆମ ମତରେ, ଏହାର ଉଚ୍ଛେଦ ପରେ ପିଛିଲା ଭାବରେ 1994 ଆଦେଶର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅନୁଦାନ-ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନା ଭୁଲ ଧାରଣା ଥିଲା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ପିଛିଲା ଭାବରେ ଅନୁଦାନ-ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ । ବିଳମ୍ବ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୟଂ ଅଧିକାର ପରାସ୍ତ ହୁଏ, ଅନୁଦାନ-ସହାୟତା ଦାବି କରିବାକୁ ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ତାହା ଅନୁଷ୍ଠାନର ବିକଳ୍ପ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ସେମାନେ ଅନୁଦାନ-ସହାୟତା ପାଇଁ ଆବେଦନ ନକରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିପାରନ୍ତି କାରଣ ଏହା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ଅନେକ ଅତିରିକ୍ତ ଦଫାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଥାଏ । ତେଣୁ, 1994ର ଆଦେଶ ଉଚ୍ଛେଦ ପରେ ବିଳମ୍ବରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମୂଳ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଆଦୌ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିନଥିଲା ଏବଂ 1994ର ଆଦେଶ ଉଚ୍ଛେଦ ପରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରୁଥିବା କର୍ମଚାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ଉପରେ, ଯଦି କିଛି 1994ର ଆଦେଶ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଥାଏ, ଶୋଇ ରହିଥିବାର ଗଫଲତି କାରଣରୁ ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, 1994 ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଲବ୍ଧ ।

XXX XXX XXX

39. ଶେଷରେ ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଛି, ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 1994 ଆଦେଶ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମାନତା ଆଧାରରେ ଅନୁଦାନ-ସହାୟତା ଜାରି କରାଯାଇଛି, ଯେପରିକି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ ହେବ ନାହିଁ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଭିନ୍ନ ମତ ରହିଥିଲା । ଯେମିତି ଅଛି ସେମିତି ଥାଉ ।ଆମ ମତରେ, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଅନ୍ତର୍ଗତ ନକାରାତ୍ମକ

ସମାନତାର କୌଣସି ଧାରଣା ନାହିଁ । ଯଦି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅଧିକାର ଅଛି, ତାଙ୍କୁ ସମାନ ଭାବରେ ବିବେଚିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠାରେ ଅଧିକାର ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସମାନ ଭାବରେ ବିବେଚିତ ହେବାର ଅଧିକାର ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ଅଧିକାର ବିଦ୍ୟମାନ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଅଧିକାର ବିଦ୍ୟମାନ ନଥାଏ, ନକାରାତ୍ମକ ସମାନତା ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

40. ବାସୱାରାଜ ବନାମ ଏଲଏ * ଓ ^ 33 ରେ ଏହା ଏହିପରି ଦର୍ଶା ଯାଇଥିଲା:(SCC ପୃଷ୍ଠା 85. ଅନୁଚ୍ଛେଦ 8)

"8.ଏହା ଏକ ସ୍ଥିରୀକୃତ ବୈଧ ପ୍ରସ୍ତାବ ଯେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଅନ୍ୟ ମାମଲାରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଭୁଲ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରି ମଧ ଅବୈଧତା କିମ୍ବା ଠକେଇକୁ ସ୍ଥାୟୀ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ନକାରାତ୍ମକ ସମାନତାର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇନାହିଁ, ବରଂ ଏହାର କେବଳ ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ଦିଗ ରହିଛି । ତେଣୁ, ଯଦି ସମାନ ସ୍ଥିତିରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅଜାଣତରେ କିମ୍ବା ଭୁଲବଶତଃ କିଛି ପ୍ରତିକାର/ସୁବିଧାର ଆଦେଶ କରାଯାଇଛି, ତେବେ ଏପରି ଆଦେଶ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମଧ ସମାନ ପ୍ରତିକାର ପାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ବୈଧ ଅଧିକାର ଆଦେଶ କରେ ନାହିଁ । ଯଦି ପୂର୍ବ ମାମଲାରେ କୌଣସି ଭୁଲ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏହାକୁ ସ୍ଥାୟୀ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସମାନତା ଅତିସାଧାରଣ ଅଟେ, ଯାହାକୁ ଅବୈଧ ଭାବେ ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ଜଣେ ନାଗରିକ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନକାରାତ୍ମକ ଢଙ୍ଗରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ସପକ୍ଷରେ ଅବୈଧତା ଏବଂ ଅନିୟମିତତା କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟିକ ମଞ୍ଚ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଭୁଲ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଛି, ତେବେ ଅନ୍ୟମାନେ ସମାନ ଅନିୟମିତତା କିମ୍ବା ଅବୈଧତାର ପୁନରାବୃତ୍ତି କିମ୍ବା ବହୁଗୁଣିତ ପାଇଁ କିମ୍ବା ସମାନ ଭୁଲ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚତର କିମ୍ବା ଉପରିସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପକ୍ଷ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଭୁଲ ଆଦେଶ/ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପକ୍ଷକୁ ଭୁଲ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଧାରରେ ସୁବିଧା ଦାବି କରିବାକୁ ହକଦାର କରେ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟଥା, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 କୁ ଅଧିକ ବିସ୍ତାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଅନ୍ୟଥା ଏହା ପ୍ରଶାସନର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ଅସମ୍ଭବ କରିଦେବ । (ଚଣ୍ଡୀଗଡ଼ ପ୍ରଶାସନ ବନାମ ଜଗଜିତ ସିଂ, ଆନନ୍ଦ ବଟନ୍ସ ଲିମିଟେଡ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ 35, କେ. କେ. ଭାଲ୍ଲା ବନାମ ଏମ୍.ପି.ରାଜ୍ୟ 36 ଏବଂ ଫୁଲଜିତ କୌର ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ 37।)"

41. ଚମନ ଲାଲ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ 38 ରେ, ଏହା ନିମ୍ନମତେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା:(SCC ପୃଷ୍ଠା ଦ୍ୱୟ 720-21, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16)

"16.ଅଧିକନ୍ତୁ, ଏହା ମଧ ସ୍ଥିରୀକୃତ ବୈଧ ପ୍ରସ୍ତାବ ଯେ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ନକାରାତ୍ମକ ସମାନତା ପାଇଁ ପରିକଳ୍ପନା କରେ ନାହିଁ । ଯଦି ଅଜାଣତରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା କାହାକୁ ଏକ ଭୁଲ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ତେବେ ଅନ୍ୟମାନେ ସମାନ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଆଧାର ହୋଇନପାରେ । ବାସୱାରାଜ ବନାମ LA 033 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ:(SCC ପୃଷ୍ଠା 85, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 8)

8. ଏହା ଏକ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଆଇନଗତ ପ୍ରସ୍ତାବ ଯେ, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଅନ୍ୟ ମାମଲାରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଭୁଲ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରି ମଧ ଅବୈଧତା କିମ୍ବା ଠକେଇକୁ ସ୍ଥାୟୀ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନକାରାତ୍ମକ ସମାନତାର ପରିକଳ୍ପନା କରେନାହିଁ, ବରଂ ଏହାର କେବଳ ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ଦିଗ

ରହିଛି । ତେଣୁ, ଯଦି ସମାନ ସ୍ଥିତିରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅଜାଣତରେ କିମ୍ବା ଭୁଲବଶତଃ କିଛି ପ୍ରତିକାର/ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ତେବେ ଏହିପରି ଆଦେଶ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସମାନ ପ୍ରତିକାର ଦେବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ଆଦେଶ କରେ ନାହିଁ । ଯଦି ପୂର୍ବ ମାମଲାରେ କୌଣସି ଭୁଲ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏହାକୁ ସ୍ଥାୟୀ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସମାନତା ଅତିସାଧାରଣ ଅଟେ, ଯାହାକୁ ଅବୈଧ ଭାବେ ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ଜଣେ ନାଗରିକ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନକାରାତ୍ମକ ଢଙ୍ଗରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ସପକ୍ଷରେ ଅବୈଧତା ଏବଂ ଅନିୟମିତତା କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟିକ ମଞ୍ଚ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଭୁଲ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଛି, ତେବେ ଅନ୍ୟମାନେ ସମାନ ଅନିୟମିତତା କିମ୍ବା ଅବୈଧତାର ପୁନରାବୃତ୍ତି କିମ୍ବା ବହୁଗୁଣିତ ପାଇଁ କିମ୍ବା ସମାନ ଭୁଲ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚତର କିମ୍ବା ଉପରିସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପକ୍ଷ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଭୁଲ ଆଦେଶ/ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପକ୍ଷକୁ ଭୁଲ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଧାରରେ ସୁବିଧା ଦାବି କରିବାକୁ ହକଦାର କରେ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟଥା, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 କୁ ଅଧିକ ବିସ୍ତାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଅନ୍ୟଥା ଏହା ପ୍ରଶାସନର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ଅସମ୍ଭବ କରିଦେବ ।

(ଚଣ୍ଡୀଗଡ଼ ପ୍ରଶାସନ ବନାମ ଜଗଜିତ ସିଂ, ଆନନ୍ଦ ବଟନ୍ସ ଲିମିଟେଡ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ 35, କେ. କେ. ଭାଲ୍ଲା ବନାମ ଏମ୍.ପି.ରାଜ୍ୟ 36 ଏବଂ ଫୁଲଜିତ କୌର ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ 37।)"

42. ଫୁଲଜିତ କୌର ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ 37 ରେ, ଏହା ଏହିପରି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା:(SCC ପୃଷ୍ଠା 462. ଅନୁଚ୍ଛେଦ 11)

"11. ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ନକାରାତ୍ମକ ସମାନତାର ପରିକଳ୍ପନା କରିନଥାଏ ବୋଲି ସ୍ଥିରୀକୃତ ବୈଧ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉତ୍ତରଦାତା ଡି.ଏସ୍. ଲଙ୍ଗିଆ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ସହିତ ସମାନତା ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଅବୈଧତା କିମ୍ବା ଠକେଇକୁ ସ୍ଥାୟୀ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14ର ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ଧାରଣା ରହିଛି । ସମାନତା ଅତିସାଧାରଣ ଅଟେ, ଯାହାକୁ ଅବୈଧ ଭାବେ ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ଜଣେ ନାଗରିକ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନକାରାତ୍ମକ ଢଙ୍ଗରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ସପକ୍ଷରେ ଅବୈଧତା ଏବଂ ଅନିୟମିତତା କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟିକ ମଞ୍ଚ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଭୁଲ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଛି, ତେବେ ଅନ୍ୟମାନେ ସମାନ ଅନିୟମିତତା କିମ୍ବା ଅବୈଧତାର ପୁନରାବୃତ୍ତି କିମ୍ବା ବହୁଗୁଣିତ ପାଇଁ କିମ୍ବା ସମାନ ଭୁଲ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚତର କିମ୍ବା ଉପରିସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପକ୍ଷ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଭୁଲ ଆଦେଶ/ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପକ୍ଷକୁ ଭୁଲ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଧାରରେ ସୁବିଧା ଦାବି କରିବାକୁ ହକଦାର କରେ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟଥା, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 କୁ ଅଧିକ ବିସ୍ତାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଅନ୍ୟଥା ଏହା ପ୍ରଶାସନର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ଅସମ୍ଭବ କରିଦେବ ।(କରମଣ୍ଡଲ୍ ଫର୍ଟିଲାଇଜର୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ 40, ପଞ୍ଚି ଦେବୀ ବନାମ ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଶାନ୍ତି ସ୍ପୋର୍ଟସ୍ କ୍ଲବ୍ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ 2)"

43. ଦୋଇୱାଲା ସେହକାରୀ ଶ୍ରମ ସମ୍ବିଦା ସମିତି ଲିଡ୍ ବନାମ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ରାଜ୍ୟ ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନକାରାତ୍ମକ ସମାନତା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏହିପରି ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି:(SCC ପୃଷ୍ଠା ଦ୍ୱୟ 655-56. ଅନୁଚ୍ଛେଦ 28)

"28.ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ଇଣ୍ଟରନ୍ୟାସନାଲ ଟ୍ରେଡିଂ କମ୍ପାନୀ 44 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଦୁଇଟି ଭୁଲ ଗୋଟିଏ ଠିକ୍ କରିନଥାଏ ।ଆବେଦନକାରୀ ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ, ଯେହେତୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ମାମଲାରେ କିଛି ଭୁଲ କରାଯାଇଛି, ତେଣୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଭୁଲ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ଏହା ଏକ ଭୁଲ ଅଧିକାର ସ୍ଥାପନ କରିବ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଭୁଲକୁ ସ୍ଥାୟୀ କରିପାରେ ଏବଂ ଏହିପରି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ଭେଦଭାବ ନାହିଁ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ର ତର୍କ ଉପରେ ସମାନ ବିବେଚନାର ଧାରଣାକୁ ଏହିପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସମାନ ବିବେଚନାର ଧାରଣା ସମାନ ବିବେଚନାର ବୈଧ ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ଅନୁମାନ କରେ । ଏହା ଭୁଲ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଭୁଲ କାର୍ଯ୍ୟର ପୁନରାବୃତ୍ତିର ଚେହେରାକୁ ଗ୍ରହଣ କରେ ନାହିଁ । ପ୍ରଭାବିତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ନକାରାତ୍ମକ ଗୁଣବତ୍ତା ଦାବି ନକରି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଧାରରେ ସେମାନଙ୍କ ମାମଲାର ଶକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନାରେ କୌଣସି ଦୃଢୋକ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି ମାମଲାରେ, ଯଦି କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଭୁଲ ଭାବେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି, ତେବେ ଆବେଦନକାରୀ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଭୁଲର ସୁବିଧା ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

44. ବୋଣ୍ଡୁ ରାମାସ୍ୱାମୀ ବନାମ ବିଡ଼ିଏ 45 ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହିପରି ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି:(SCC ପୃଷ୍ଠା 194. ଅନୁଚ୍ଛେଦ 146)

"146.ଯଦି ନିୟମ/ଯୋଜନା/ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗର ଜମିକୁ ହଟାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଏବଂ ଯଦି ଆବେଦନକାରୀ ସେହି ବର୍ଗରେ ଆସନ୍ତି, ତେବେ ସେ ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ନିୟମ କିମ୍ବା ଯୋଜନା କିମ୍ବା ଅପସାରଣ ନୀତି ଅନ୍ତର୍ଗତ, ତାଙ୍କ ଜମି ଅପସାରଣ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ, ତେବେ ତାଙ୍କ ଜମିକୁ କେବଳ ଏହି ଆଧାରରେ ଅପସାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜମି ଅପସାରଣ କରାଯାଇଛି (ଯଦିଓ ସେହି ଜମି ମଧ୍ୟ ଅପସାରଣ ଯୋଗ୍ୟ କୌଣସି ବର୍ଗରେ ଆସେ ନାହିଁ), କାରଣ ଏହା ନକାରାତ୍ମକ ସମାନତା ଲାଗୁ କରିବା ସହିତ ସମାନ ହେବ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ବିପୁଳ ପରିମାଣର ଜମି ନିର୍ବିଚାର ଭାବରେ ଏବଂ ମନମୁଖୀ ଭାବରେ ଅପସାରଣ କରାଯାଏ, ଯଦି ଏହିପରି ଅପସାରଣ କାରଣରୁ ସେହି ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ବିକାଶ ଯୋଜନା ଅଚଳ ହୋଇଯାଇଛି କିମ୍ବା ଯୋଜନାକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯାଇଛି, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ ।

45. କୁଲଓ୍ୱିନ୍ଦର ପାଲ୍ ସିଂ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ 46 ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ୟୁ. ପି.ରାଜ୍ୟ ବନାମ ରାଜକୁମାର ଶର୍ମା 47 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ନିମ୍ନମତେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି:(କୁଲଓ୍ୱିନ୍ଦର ପାଲ୍ ସିଂ ମାମଲା 46, SCC ପୃଷ୍ଠା ଦ୍ୱୟ 539-40, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16)

"16.ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଯୁକ୍ତି ବାଢିଥିଲେ ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ବଞ୍ଚିତ ବର୍ଗ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସମାନ ସୁବିଧା ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରିବା ଉଚିତ । ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଅବୈଧତାକୁ ସ୍ଥାୟୀ କରିବା ପାଇଁ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହା ନକାରାତ୍ମକ ସମାନତାର ପରିକଳ୍ପନା କରେ ନାହିଁ ।

ୟୁ.ପି. ରାଜ୍ୟ ବନାମ ରାଜକୁମାର ଶର୍ମା[11] ରେ ଏହା ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା: (SCC ପୃଷ୍ଠା 337, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 15)

'15.ଯଦିଓ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଯୁକ୍ତି ଭୁଲରେ କିମ୍ବା ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କରାଯାଇଛି, ତାହା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କୌଣସି ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ । ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ନକାରାତ୍ମକ ସମାନତାର ପରିକଳ୍ପନା କରେ ନାହିଁ, ଏବଂ ଯଦି ରାଜ୍ୟ ଭୁଲ କରେ ତେବେ ସେହି ସମାନ ଭୁଲକୁ ସ୍ଥାୟୀ କରିବାକୁ ବାଧ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । (ସ୍ନେହ ପ୍ରଭା ବନାମ ଷ୍ଟେଟ୍ ଅଫ୍ ୟୁ. ପି.^ 48 ଦେଖନ୍ତୁ; ଜୟପୁର ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବନାମ ଦୌଲତ ମଲ ଜୈନ 49; ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ବନାମ ରାମ କୁମାର ମାନ 50; ଫରିଦାବାଦ ସିଟି ସ୍କାନ ସେଣ୍ଟର ବନାମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ଡି. ଜି.51; ଜଳନ୍ଧର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନ୍ୟାସ ବନାମ ସମ୍ପୂରନ ସିଂ 52; ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ରାଜିବ ସରୱାଲ 53; ଯୋଗେଶ କୁମାର ବନାମ ରାଜ୍ୟ (ଏନସିଟି ଦିଲ୍ଲୀ)^54. ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ଇଣ୍ଟରନ୍ୟାସନାଲ ଟ୍ରେଡିଂ କୋ. 44 ଏବଂ କଷ୍ଟ ନିୱାରକ ଗ୍ରହନିର୍ମାଣ ସହକାରୀ ସଂସ୍ଥା ମର୍ଯ୍ୟାଦିତ୍ ବନାମ ଇନ୍ଦୋର ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 55.)"

କେବଳ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅବୈଧ ଭାବେ କିମ୍ବା ଭୁଲବଶତଃ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବାରୁ, ଏହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସମାନତା ଦାବି କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ ।

3.7. ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତା ମଧ୍ୟ **1) ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ମନପ୍ରୀତ ସିଂହ ପୋନମ ଇତ୍ୟାଦି, 2022ର Levelaw (SC)-254ରେ** ପ୍ରକାଶ୍ୟ, **2) ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ରାଜ କୁମାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, 3) ସି. ଜାକୋବ ବନାମ ଭୂତତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, 4) ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଏମ୍.କେ. ସରକାର, 5) ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ମମତା ମହାନ୍ତି, 6) ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଚମନ ରାଣା, 7) ଶିବ ଶଙ୍କର ମହାପାତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,** ମାମଲାରେ ନିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ଏହି ମାମଲାରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, **ମନପ୍ରୀତ ସିଂହ ପୋନମ** ଇତ୍ୟାଦିର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-18 ରୁ 20 ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:-

*"**18.** କେବଳ ଖାଲି ସ୍ଥାନର ଉପସ୍ଥିତି ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପିଛିଲା ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଆପେଆପେ ଏକ ଅଧିକାର ସୃଷ୍ଟି କରିବ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ ପଦୋନ୍ନତି ପଦବୀରେ ଖାଲି ସ୍ଥାନଗୁଡିକ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି, ଯାହା ଏକ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ନିକାସକୁ ମଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଆମେ ପଦୋନ୍ନତି ମାମଲାର ମୁକାବିଲା କରୁ, ସେତେବେଳେ ଦୁଇଟି ପୃଥକ ନିୟମ ମଧ୍ୟରେ ସମାନତା କଦାପି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ପଦୋନ୍ନତି ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସୁବିଧା ଏବଂ ବରିଷ୍ଠତାର ଅଧିକାର କେବଳ ଉକ୍ତ ପଦୋନ୍ନତି ପରିଚାଳନା ନିୟମାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ, ଏବଂ ଏକ ଭିନ୍ନ ନିୟମ ନୁହେଁ ଯାହା ଏକ ପଦୋନ୍ନତି ପଦବୀ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୋଇପାରେ ଯାହା ଏକ ଭିନ୍ନ ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ, ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 17.04.2012 ରେ ଡିପିସିର ନିକାସ ପରେ 01.07.2011ର ପ୍ରଭାବ ସହିତ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ଯେତେବେଳେ ପ୍ରକୃତ ଖାଲି ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା, ଯାହା ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 518/2017 ରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ସୁବିଧା । ଆମ ମତରେ, ଯେଉଁ ତାରିଖରେ*

ପ୍ରକୃତ ପଦବୀ ଖାଲି ହୋଇଥିଲା, ସେହି ଦିନଠାରୁ ପ୍ରଭାବୀ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷମତାର ଏହି ପ୍ରୟୋଗ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ବିଚାର ଏବଂ ଏକ ବୈଧ ବର୍ଗୀକରଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ।

19. ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ କେ. କେ. ଭଧେରା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, 1989 Supp (2) SCC 625 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ, କୌଣସି ପଦବୀକୁ ପଦୋନ୍ନତି କେବଳ ପଦୋନ୍ନତି ତାରିଖ ଠାରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଖାଲି ସ୍ଥାନ ସୃଷ୍ଟି ହେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ନୁହେଁ, ଏବଂ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ:"5....ଆମେ କୌଣସି ଆଇନ କିମ୍ବା କୌଣସି ନିୟମ ବିଷୟରେ ଜାଣିନାହୁଁ ଯାହା ଅନ୍ତର୍ଗତ ପଦୋନ୍ନତି ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି ତାରିଖ ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ, କୌଣସି କାରଣରୁ ଏକ ପଦବୀ ଖାଲି ପଡ଼ିବା ପରେ, ସେହି ପଦବୀକୁ ପଦୋନ୍ନତି, ପଦୋନ୍ନତି ମଞ୍ଜୁର ତାରିଖ ଠାରୁ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ସେହି ପଦବୀ ଖାଲି ହେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ନୁହେଁ । ସେହିଭଳି ଯେତେବେଳେ ଅତିରିକ୍ତ ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଏ, ସେହି ପଦବୀରେ ପଦୋନ୍ନତି କେବଳ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ମଣ୍ଡଳୀ ବୈଠକ ବସିବା ପରେ ଏବଂ ପଦୋନ୍ନତି ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ଏହାର ସୁପାରିଶ କରିବା ପରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରିବ । ଯଦି ଏହାର ବିପରୀତରେ, ଅତିରିକ୍ତ ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି ତାରିଖ ଠାରୁ ପଦୋନ୍ନତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ମଣ୍ଡଳୀ ବୈଠକ କରିବା ଏବଂ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଉପଯୁକ୍ତତାର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ପଦୋନ୍ନତି ଦେବାର ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିବ । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ରାୟକୁ ବଜାୟ ରଖିବା କଷ୍ଟକର ।"

20. ସେହିଭଳି, ଗଙ୍ଗା ବିଶାନ ଗୁଜରାଟୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ, (2019) 16 SCC 28 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ:45. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସୁସଙ୍ଗତ ଧାରା ଏହି ନୀତିକୁ ଅନୁସରଣ କରେ ଯେ, ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ପିଛିଲାକାଳୀନ ବରିଷ୍ଠତା ସେହି ତାରିଖ ଠାରୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ କର୍ମଚାରୀ ଏକ ପାହ୍ୟାର କାର୍ଯ୍ୟଭାର ନେଇ ନଥିଲେ । ସମାନ ଶ୍ରେଣୀର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବରିଷ୍ଠତାକୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପ୍ରବେଶ ତାରିଖ ଠାରୁ ଗଣନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ନୀତି, ଡାଇରେକ୍ଟ ରିକ୍ରୁଟ କ୍ଲାସ୍ II ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଅଫିସର୍ସ ଆସୋସିଏସନ୍ ବନାମ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ, (1990) 2 SCC 715 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସମ୍ବିଧାନ ବିଚାରପୀଠ ନିର୍ଣ୍ଣୟରୁ ବାହାରିଛି ।ବିହାର ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଅଖୌରୀ ସଚିନ୍ଦ୍ର ନାଥ, 1991 Supp (1) SCC 334 ଏବଂ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଦୀନେଶ କୁମାର ଶର୍ମା, (2007) 1 SCC 683 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନୀତିକୁ ଦୋହରାଇଥିଲେ । ପୱନ ପ୍ରତାପ ସିଂହ ବନାମ ରିଭାନ ସିଂହ, (2011) 3 SCC 267 ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନର୍ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ:(SCC ପୃଷ୍ଠା ଦ୍ୱୟ 281-82, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 45) "45...(i) ଯେଉଁ ସେବା ନିୟମାବଳୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥାଏ, ସେହି ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଚୟନ ତାରିଖକୁ ବୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଥାସ୍ଥିତି, ଏହାର ଅର୍ଥ ବିଜ୍ଞାପନ ଜାରି ହେବା ତାରିଖ ସହିତ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ କିମ୍ବା ଚୟନ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତିର ତଥ୍ୟ ହୋଇପାରେ । (ii) କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେବାରେ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବରିଷ୍ଠତା ସେବା ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବରିଷ୍ଠତା ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ସୁରକ୍ଷିତ ମାନଦଣ୍ଡ ହେଉଛି, ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେବାରେ ପ୍ରବେଶ ତାରିଖ କିମ୍ବା ଅଧିଷ୍ଠାୟୀ ନିଯୁକ୍ତିର ତାରିଖ, ଜଣେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଜଣେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସରୁ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ମଧ୍ୟରେ । ବୈଧାନିକ ନିୟମାବଳୀ, କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ଏଥିରୁ କୌଣସି ବିଚ୍ୟୁତି

ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଏବଂ 16 ର ଆବଶ୍ୟକତା ସହିତ ସୁସଂଗତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । (iii) ସାଧାରଣତଃ, ପିଛିଲା ତାରିଖ ଠାରୁ ବରିଷ୍ଠତା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ଏହା କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହା ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ବିଚାର ଏବଂ ଏକ ବୈଧ ବର୍ଗୀକରଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଚିହ୍ନଟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । (iv) ଖାଲି ହେବା ଦିନଠାରୁ ବରିଷ୍ଠତା ଗଣନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ପିଛିଲା ଭାବରେ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯଦି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସେବା ନିୟମାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ଯେତେବେଳେ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ପାହ୍ୟାରେ ବାହିତ ହୋଇନାହାନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ପିଛିଲାକାଳୀନ ଆଧାରରେ ବରିଷ୍ଠତା ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏପରି କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ସେହି ସମୟରେ ବୈଧ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ ।" ଏହି ମତକୁ ପି. ସୁଧାକର ରାଓ ବନାମ ୟୁ. ଗୋବିନ୍ଦ ରାଓ, (2013) 8 SCC 693 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ତିନିଜଣ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଏକ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ୱାରା ପୁନଃପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରାଯାଇଛି ।"

3.8. ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ରାଜ କୁମାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ 2022 LiveLaw (SC)-502 ରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଥିଲା । ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , **ରାଜ କୁମାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ** ମାମଲାରେ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ-36 ଏବଂ 37 ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:-

*"**36.** ରଙ୍ଗୟାଙ୍କୁ ପୃଥକ କରିଥିବା ପନ୍ଦରଟି ମାମଲାର ସମୀକ୍ଷା ଦର୍ଶାଇବ ଯେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ରଙ୍ଗୟା ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟାପକ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ବ୍ୟତିକ୍ରମ କରୁଛନ୍ତି । ରଙ୍ଗୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପରେ ସିଧାସଳଖ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିବା, ଏହି ରାୟଗୁଡ଼ିକର ଫଳାଫଳ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:*

1. ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରୟୋଗର କୌଣସି ନିୟମ ନାହିଁ ଯେ, ଖାଲି ସ୍ଥାନଗୁଡିକ ସୃଷ୍ଟି ହେବା ତାରିଖରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଆଇନ ଆଧାରରେ ପୂରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ରଙ୍ଗୟାଙ୍କ ମାମଲା ସେଥିରେ ଜଡ଼ିତ ନିୟମ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ବୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ । 58

2. ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ଆଇନର ଏକ ସ୍ଥିରୀକୃତ ପ୍ରସ୍ତାବ ଯେ, ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମର ପ୍ରକାଶରେ ଜଣେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ବିଚାର କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି, ଯାହା ବିଚାର ତାରିଖ ଅନୁଯାୟୀ "ବଳବତ୍ତର ନିୟମ" କୁ ସୂଚିତ କରେ । ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାର କରିବାର ଅଧିକାର ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ବିଚାର ତାରିଖ ଠାରୁ ଘଟିଥାଏ 59 ।

3. ନିୟମରେ ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ଉପୁଜିଥିବା ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ ନକରିବା ଲାଗି ଏକ ସଚେତନ ନୀତିଗତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବାର ଅଧିକାର ସରକାରଙ୍କ ପାଖରେ ରହିଛି ।

ଦୀପକ ଅଗ୍ରୱାଲ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ମାମଲାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉଚ୍ଛେଦିତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିବେଚିତ ହେବାର କୌଣସି ନିହିତ ଅଧିକାର କର୍ମଚାରୀ ହାସଲ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।, (2011) 6 SCC 725, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 26; ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ କୃଷ୍ଣ କୁମାର, (2019) 4 SCC 319, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 10 ।

ଦୀପକ ଅଗ୍ରୱାଲ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ, (2011) 6 SCC 725, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 26; ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ କୃଷ୍ଣ କୁମାର, (2019) 4 SCC 319, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 10. ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ।60

ୟୁନିଟର ଦକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ପାହ୍ୟାର ପୁନର୍ଗଠନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁରୁଣା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ବାଧ୍ୟବାଧକତା ନୁହେଁ । 61 ଏକମାତ୍ର ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଛି ଯେ, ସରକାରଙ୍କ ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିରପେକ୍ଷ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ର କଷଟି ପଥରରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । 62

4.ରଙ୍ଗୟାର ନୀତି କେବଳ ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ, କାରଣ ନିଯୁକ୍ତି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ତୁରନ୍ତ ପଦବୀ ପୂରଣ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ । 63

5.ଯେତେବେଳେ ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ଖାଲି ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଉପରେ କୌଣସି ବୈଧାନିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ମାମଲା ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । 64 37.1 ପନ୍ଦରଟି ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉପରୋକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଯାହା ରଙ୍ଗୟାଙ୍କ ମାମଲାକୁ ପ୍ରଖ୍ୟାତ କରିଛି, ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ସେଥିରେ ପ୍ରତିପାଦିତ ବ୍ୟାପକ ନୀତି ଯଥେଷ୍ଟ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟଗୁଡ଼ିକ ଯାହା ରଙ୍ଗୟାଙ୍କୁ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରୟୋଗର କୌଣସି ନିୟମ ନାହିଁ ଯେ, ଖାଲି ପଦବୀଗୁଡ଼ିକ ଆଇନ ଆଧାରରେ ପୂରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା କେ. ରାମୁଲୁ ବନାମ ସୂର୍ଯ୍ୟପ୍ରକାଶ ରାଓ, (1997) 3 SCC 59, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 12 ଏବଂ 13, ଶ୍ୟାମ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ, (2003) 4 SCC 218, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 9, ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଅରୁଣ କୁମାର ଅଗ୍ରୱାଲ, (2007) 10 SCC 402, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 38; ଦୀପକ ଅଗ୍ରୱାଲ ବନାମ ୟୁ.ପି. ରାଜ୍ୟ, (2011) 6 SCC 725, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 28 । ଜି. ଭେଙ୍କଟେଶ୍ୱର ରାଓ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ, (1999) 8 SCC 455, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4 । ରାଜସ୍ଥାନ ଲୋକସେବା ଆୟୋଗ ବନାମ ଚରଣ ରାମ, (1998) 4 SCC 202, ଅନୁଚ୍ଛେଦ15; କେ. ରାମୁଲୁ ବନାମ ସୂର୍ଯ୍ୟପ୍ରକାଶ ରାଓ, (1997) 3 SCC 59, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 15 । ଦିଲ୍ଲୀ ନ୍ୟାୟିକ ସେବା ସଂଘ ବନାମ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , (2001) 5 SCC145, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5 । ଦୀପକ ଅଗ୍ରୱାଲ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ, (2011) 6 SCC 725, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 25. ଯେତେବେଳେ ସେଗୁଡ଼ିକ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ସେହି ତାରିଖରେ ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲା । ଏହା କେବଳ ଏହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ, ରଙ୍ଗୟାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସେହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ।

37.2 ଦୀପକ ଅଗ୍ରୱାଲ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ରଙ୍ଗୟାଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟତିକ୍ରମ, ଯେପରି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମର ପ୍ରକାଶରେ ଜଣେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ବିଚାର କରିବାର ଅଧିକାର ରହିଛି । ତାହା ହେଉଛି ବିଚାର କରାଯିବା ତାରିଖରେ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ନିୟମ । ଏହି ବୟାନ ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ କୃଷ୍ଣ କୁମାର (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ସହିତ ଅନେକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଅନୁସରଣ କରାଯାଏ । ବାସ୍ତବରେ, କୃଷ୍ଣ କୁମାର ରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲେ ଯେ, କେବଳ "ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯିବା ତାରିଖରେ ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଚାର କରିବାର ଅଧିକାର ରହିଛି । "37.3 ଏହି ପନ୍ଦରଟି ନିର୍ଣ୍ଣୟର ସୁସଙ୍ଗତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏହା ଯେ ରଙ୍ଗୟାଙ୍କ ମାମଲାକୁ ଏହାର ନିଜସ୍ୱ ତଥ୍ୟ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ସେଥିରେ ହୋଇଥିବା ଘୋଷଣା ସହିତ ଦେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେ ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରୟୋଗର କୌଣସି ନିୟମ ନାହିଁ ଯେ ଖାଲି ସ୍ଥାନଗୁଡିକ ସେହି ନିୟମ ଆଧାରରେ ପୂରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ସେହି ତାରିଖରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲା ଯାହା ସେଗୁଡିକ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା, ଆମକୁ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରେ ଯେ ରଙ୍ଗାୟାଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ତଥାପି, ଯେହେତୁ ଏହି ପ୍ରଭାବ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଇନର ଘୋଷଣା ନାହିଁ, ଏହାକୁ ଏକ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ କୌଣସି ନା କୌଣସି ଆଧାରରେ

ପ୍ରଖ୍ୟାତ କରିଆସୁଛନ୍ତି, ଯେପରି ଆମେ ଏହା ଉପରେ ସୂଚିତ କରିଛୁ । ତେଣୁ, ସ୍ୱଷ୍ଟତା ଏବଂ ନିଶ୍ଚିତତା ପାଇଁ, ଏହା ଆମ ପାଇଁ ଧାରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ;

(a) ୱାଇ.ଭି. ରଙ୍ଗୟା ବନାମ ଜେ. ଶ୍ରୀନିବାସ ରାଓଙ୍କ ବିବୃତିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, "ସଂଶୋଧିତ ନିୟମ ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ଖାଲି ସ୍ଥାନମାନ ରହିଥିଲା, ତାହା ପୁରୁଣା ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବ, ସଂଶୋଧିତ ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ", ଯାହା ସମ୍ବିଧାନର ଭାଗ XIV ଅନ୍ତର୍ଗତ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ଅଧୀନରେ ସେବା ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ଆଇନର ସଠିକ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ନାହିଁ । ଏତଦ୍ୱାରା ଏହା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଅଟେ ।

(b) କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସେବା କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ନିୟମାବଳୀରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।"

3.9. ସି. ଜ୍ୟାକବ ବନାମ ଭୂତତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ (2008) 10 SCC-115 ରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ **ଭୂତତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ମାମଲାରେ** ଅନୁଚ୍ଛେଦ -9 ରୁ 11 ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:-

*"**9.** ନ୍ୟାୟାଳୟ/ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଧାରଣାରେ ଅଗ୍ରସର ହୁଅନ୍ତି, ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନର ଉତ୍ତର ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ସେମାନଙ୍କ ଧାରଣା ଯେ ପ୍ରତିବେଦନର ବିଚାର ଏବଂ ପରିସମାପ୍ତି ପାଇଁ କେବଳ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ଉପରେ କୌଣସି 'ନିଷ୍ପତ୍ତି' ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ସେମାନେ 'ବିଚାର' କରିବା ପାଇଁ ଏପରି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ପରିଣାମକୁ ଖୁବ୍ କମ୍ ଅନୁଭବ କରଛନ୍ତି । ଯଦି ପ୍ରତିବେଦନ ବିଚାର ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ପୂର୍ବତନ କର୍ମଚାରୀ ଏକ ପ୍ରତିକାର ପାଇବେ, ଯାହା ସେ ଦୀର୍ଘ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ପାଇ ନ ଥାନ୍ତେ, ସବୁକିଛି 'ବିଚାର' କରିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହେତୁ । ଯଦି ପ୍ରତିବେଦନକୁ ବିଚାର କରାଯାଏ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଏ, ପୂର୍ବତନ କର୍ମଚାରୀ, 1982 ର ବାଦର ମୂଳ କାରଣ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ନୁହେଁ, ବରଂ 2000 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରତିବେଦନର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନକୁ ବାଦର କାରଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରି, ଏକ ଦରଖାସ୍ତ/ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରନ୍ତି । ପ୍ରତିବେଦନର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଛି । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ/ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିୟମିତ ଭାବରେ ପ୍ରତିବେଦନର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବିପୁଳ ବିଳମ୍ବକୁ ଅଣଦେଖା କରି ଏହିପରି ଦରଖାସ୍ତ/ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ଦାବି କରି ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହୁଅନ୍ତି । ଏହିପରି ଭାବରେ, ଗଣବିଧି କିମ୍ବା ତ୍ରୁଟି ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହୋଇଯାଏ କିମ୍ବା ଅଣଦେଖା ହୁଏ ।*

__10.__ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତିବେଦନର ଉତ୍ତର ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଦାବିର ଗୁଣବତ୍ତାକୁ ଯାଞ୍ଚ ନକରି କେବଳ ସେହି ଆଧାରରେ ପୁରାତନ କିମ୍ବା ଗଣବିଧି ହୋଇଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରତିବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରିବ । ବିଭାଗ ସହିତ ଅସମ୍ପର୍କିତ ପ୍ରତିବେଦନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଉତ୍ତର କେବଳ ସୂଚନା ଦେବା ପାଇଁ ହୋଇପାରେ ଯେ, ଏହି ମାମଲା

ବିଭାଗ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ବିଭାଗକୁ ସୂଚିତ କରିବା ପାଇଁ । ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ଥିବା ପ୍ରତିବେଦନର ଉତ୍ତର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିବରଣୀ ମାଗି ଦିଆଯାଇପାରିବ । ଏହିପରି ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର, ବାଦର କାରଣ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏକ ପୁରାତନ କିମ୍ବା ମୃତ ଦାବିକୁ ପୁନରୁଜ୍ଜୀବିତ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

11. ଯେତେବେଳେ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା କିମ୍ବା ଏହାର ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଏ, ସାଧାରଣତଃ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ବ୍ୟକ୍ତି) ଏହି ବିଷୟକୁ ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତି, ଏହି ଧାରଣାରେ ଯେ, ଏହା କରିବାରେ ବିଫଳତା ଅବାଧ୍ୟତା ହୋଇପାରେ । ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଅନୁପାଳନ କରି, ଦାବି କିମ୍ବା ପ୍ରତିବେଦନକୁ ବିଚାର ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ଏପରି ଏକ ଆଦେଶ ପୁରାତନ ଦାବିକୁ ପୁନରୁଜ୍ଜୀବିତ କରେ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ବାଦର ଏକ ନୂତନ କାରଣକୁ ଜନ୍ମ ଦେବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରକାରର 'ନ୍ୟାୟିକ ସମ୍ପର୍କର ସ୍ୱୀକୃତି' ନୁହେଁ ।

3.10. ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଏମ୍. କେ. ସରକାର, (2010) 2 SCC-59ରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ । ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-14 ରୁ 16 ମଧ୍ୟରେ **ଏମ୍.କେ.ସରକାର** ମାମଲାରେ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:-

"14. ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ଗୁଣବତ୍ତା ପରୀକ୍ଷା ନକରି ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଆଦେଶ ଅନାବଶ୍ୟକ ମକଦ୍ଦମା ଏବଂ ଏଡ଼ାଇବା ଯୋଗ୍ୟ ଜଟିଳତାକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଛି । ଏଭଳି ନିର୍ଦ୍ଦେଶର କୁପ୍ରଭାବକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସି. ଜାକୋବ ବନାମ ଭୂତତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ -2009 (10) SCC 115 ମାମଲାରେ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି :

"ନ୍ୟାୟାଳୟ/ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନର ଉତ୍ତର ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରି ଅଗ୍ରସର ହୁଅନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ସେମାନେ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି ଯେ, ପ୍ରତିବେଦନର ବିଚାର ଏବଂ ପରିସମାପ୍ତି ପାଇଁ କେବଳ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କୌଣସି 'ନିଷ୍ପତ୍ତି' ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ସେମାନେ 'ବିଚାର' କରିବା ପାଇଁ ଏପରି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ପରିଣାମକୁ ଖୁବ୍ କମ୍ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ଯଦି ପ୍ରତିବେଦନଟିର ବିଚାର ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ପୂର୍ବତନ କର୍ମଚାରୀ ଏକ ପ୍ରତିକାର ପାଆନ୍ତି, ଯାହା ସେ ଦୀର୍ଘ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ପାଇ ନ ଥାନ୍ତେ, ସବୁକିଛି 'ବିଚାର' କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହେତୁ । ଯଦି ପ୍ରତିବେଦନକୁ ବିଚାର ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଏ, ତେବେ ପୂର୍ବତନ କର୍ମଚାରୀ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ/ରିଟ୍ ଆବେଦନ, ମୂଳ ବାଦର କାରଣ 1982 ସନ୍ଦର୍ଭରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ବାଦର କାରଣ 2000 ଭାବରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରତିବେଦନର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନକୁ ବିବେଚନା କରି, ଦାଖଲ କରନ୍ତି । ପ୍ରତିବେଦନର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା

କରାଯାଏ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ/ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିୟମିତ ଭାବରେ ପ୍ରତିବେଦନର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବିପୁଳ ବିଳମ୍ବକୁ ଅଣଦେଖା କରି ଏହିପରି ଦରଖାସ୍ତ/ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ଦାବିର ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହୁଅନ୍ତି । ଏହିପରି ଭାବରେ, ଗଣବିଧି କିମ୍ବା ତ୍ରୁଟି ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହୋଇଯାଏ କିମ୍ବା ଅଣଦେଖା ହୁଏ । "

15.ଯେତେବେଳେ ଏକ 'ପୁରାତନ' କିମ୍ବା 'ମୃତ' ପ୍ରସଙ୍ଗ/ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଳମ୍ବିତ ପ୍ରତିବେଦନରେ ବିଚାର କରାଯାଏ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଯାଏ, ନ୍ୟାୟାଳୟ/ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଅନୁପାଳନ କରି, ଏହିପରି ନିର୍ଣ୍ଣୟର ତାରିଖକୁ 'ମୃତ' ପ୍ରସଙ୍ଗ କିମ୍ବା ସମୟ-ନିଷିଦ୍ଧ ବିବାଦକୁ ପୁନରୁଜ୍ଜୀବିତ କରିବା ପାଇଁ ବାଦର କାରଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତମାଦି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କିମ୍ବା ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ତ୍ରୁଟି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ମୂଳ ବାଦର କାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ, ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଅନୁପାଳନରେ ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଛି ସେହି ତାରିଖ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନୁହେଁ । ଯୋଗ୍ୟତା ପରୀକ୍ଷା ନକରି ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, କିମ୍ବା ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଅନୁପାଳନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ତମାଦିକୁ ବିସ୍ତାର କରିବ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଲିଭାଇବ ନାହିଁ ।

16. ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ଏକ ଦାବି କିମ୍ବା ପ୍ରତିବେଦନର 'ବିଚାର' ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଉଚିତ ଯେ, ଦାବି କିମ୍ବା ପ୍ରତିବେଦନ ଏକ 'ଜୀବନ୍ତ' ପ୍ରସଙ୍ଗ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଅଛି କି ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏହା ଏକ 'ମୃତ' କିମ୍ବା 'ପୁରାତନ' ପ୍ରସଙ୍ଗ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଅଛି । ଯଦି ଏହା ଏକ 'ମୃତ' କିମ୍ବା 'ଥାଟ' ପ୍ରସଙ୍ଗ କିମ୍ବା ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ସମାପ୍ତ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିଚାର କିମ୍ବା ପୁନର୍ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଯୋଗ୍ୟତା ପରୀକ୍ଷା ନକରି 'ବିଚାର' କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଅନ୍ତି, ତେବେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଏପରି ବିଚାର ତମାଦି କିମ୍ବା ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ତ୍ରୁଟି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ବିବାଦ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ବିହୀନ ହେବ ।ଯଦିଓ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏହା ନ କୁହନ୍ତି, ତାହା ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ଏବଂ ପ୍ରଭାବ ହେବ । "

3.11. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ମମତା ମହାନ୍ତି, (2011) 3 SCC-436 ରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଏବଂ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 8281/2018, **(ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ସୁଷମା ପଟ୍ଟନାଏକ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ)** ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ -3.5,3.6.ଏବଂ 7 ରେ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:-

" 3.5. ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଜେନା ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ, ଯଦିଓ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1, 31.03.2012 ରେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ 2015 ମସିହାରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ତେଣୁ, ବିଳମ୍ବ କାରଣରୁ ମଧ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଏହି ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ଉକ୍ତ ଉପସ୍ଥାପନାକୁ ସମର୍ଥନ କରି, ଶ୍ରୀ ଜେନା ସି. ଜାକୋବ ବନାମ ଭୂତତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ (2008) 10 SCC 115 ରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ମାମଲାରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ରାୟରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ହୋଇଥିବା, ଅନୁଚ୍ଛେଦ -9 ରୁ 14 ରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:-

"9. ନ୍ୟାୟାଳୟ/ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଅନୁମାନ ଉପରେ ଅଗ୍ରସର ହୁଅନ୍ତି ଯେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନର ଉତ୍ତର ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ସେମାନେ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି ଯେ, ପ୍ରତିବେଦନର ବିଚାର ଏବଂ ସମାଧାନ ପାଇଁ କେବଳ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ଉପରେ କୌଣସି 'ନିଷ୍ପତ୍ତି' ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ । ସେମାନେ 'ବିଚାର' କରିବା ପାଇଁ ଏପରି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ପରିଣାମକୁ ଖୁବ୍ କମ୍ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ଯଦି ପ୍ରତିବେଦନକୁ ବିଚାର କରାଯାଏ ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ପୂର୍ବତନ କର୍ମଚାରୀ ଏକ ପ୍ରତିକାର ପାଇବେ, ଯାହା ସେ ଦୀର୍ଘ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ପାଇ ନ ଥାନ୍ତେ, ସବୁକିଛି 'ବିଚାର' କରିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହେତୁ । ଯଦି ପ୍ରତିବେଦନକୁ ବିଚାର କରାଯାଏ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଏ, ତେବେ ପୂର୍ବତନ କର୍ମଚାରୀ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ/ରିଟ୍ ଆବେଦନ, 1982 ର ବାଦର ମୂଳ କାରଣ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ନୁହେଁ, ବରଂ 2000 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରତିବେଦନର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନକୁ ବାଦର କାରଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରି ଦାଖଲ କରନ୍ତି । ପ୍ରତିବେଦନର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ/ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିୟମିତ ଭାବରେ ପ୍ରତିବେଦନର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଅତ୍ୟଧିକ ବିଳମ୍ବକୁ ଅଣଦେଖା କରି ଏହିପରି ଦରଖାସ୍ତ/ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ଏବଂ ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ଦାବିର ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହୁଅନ୍ତି । ଏହିପରି ଭାବରେ, ଗଣବିଧି କିମ୍ବା ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ କିମ୍ବା ଅଣଦେଖା ହୋଇଯାଏ ।

10. ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତିବେଦନର ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ପ୍ରତିବେଦନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଯାହା ପୁରାତନ କିମ୍ବା ଗଣବିଧି ହୋଇଛି, ସେଗୁଡ଼ିକର ଦାବିର ଗୁଣବତ୍ତା ଯାଞ୍ଚ ନକରି, କେବଳ ସେହି ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରିବ । ବିଭାଗ ସହିତ ଅସମ୍ପର୍କିତ ପ୍ରତିବେଦନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର କେବଳ ସୂଚନା ଦେବା ପାଇଁ ହୋଇପାରେ ଯେ, ଏହି ମାମଲା ବିଭାଗ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ବିଭାଗକୁ ଜଣାଇବା ପାଇଁ । ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଥିବା ପ୍ରତିବେଦନର ଉତ୍ତର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ମାଗି ଦିଆଯାଇପାରେ । ଏପରି ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର, ସାନି ବାଦର କାରଣ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏକ ପୁରୁଣା କିମ୍ବା ଅଚଳ ଦାବି କୁ ପୁନଃ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

11. ଯେତେବେଳେ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କିମ୍ବା ଏହାର ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଏ, ସାଧାରଣତଃ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ବ୍ୟକ୍ତି) ଏହି ବିଷୟକୁ ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତି, ଏହି ଧାରଣାରେ ଯେ ଏହା କରିବାରେ ବିଫଳତା ଅବଜ୍ଞା

ହୋଇପାରେ । ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଅନୁପାଳନ କରି ଦାବି କିମ୍ବା ପ୍ରତିବେଦନକୁ ବିଚାର କରି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ଏପରି ଏକ ଆଦେଶ ପୁରୁଣା ଦାବିର ପୁନଃ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରେ ନାହିଁ, କିମ୍ବା କୌଣସି ପ୍ରକାରର 'ନ୍ୟାୟିକ ସମ୍ପର୍କର ସ୍ୱୀକୃତି' ସାନି ବାଦର କାରଣକୁ ଜନ୍ମ ଦିଏ ନାହିଁ ।

12. ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ବିକଳ୍ପ ଚାକିରି କରିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ସେବା ଛାଡି ଦିଅନ୍ତି, ଏବଂ ଛୁଟି କିମ୍ବା ଇସ୍ତଫା ପତ୍ର କିମ୍ବା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ପତ୍ର ମାଗି, କୌଣସି ଚିଠି ପଠାଇବାକୁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ, ଏବଂ ନଥିଗୁଡ଼ିକରେ ତାଙ୍କୁ ସେବାରେ ଥିବା ପରି ବିବେଚନା କରାଯିବାର ଦର୍ଶାଯାଇ ନାହିଁ, ସେ ଦୁଇ ଦଶନ୍ଧି ପରେ ପ୍ରତିବେଦନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ ତାଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ଫେରାଇ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । କିମ୍ବା ଏପରି କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସେବାରେ ଜାରି ରହିଥିବା ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ସମଗ୍ର ଅବଧିକୁ ପେନସନ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯୋଗ୍ୟକାରୀ ସେବା ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ତାହା ନ୍ୟାୟର ଏକ ବିଡ଼ମ୍ବନା ହେବ ।

13. ଯଦି ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ଅନଧିକୃତ ଭାବରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ରୁହନ୍ତି ଏବଂ ହଠାତ୍ 20 ବର୍ଷ ପରେ ହାଜର ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ପୁନଃସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଦାବି କରନ୍ତି ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ବିଭାଗ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ସେହି ସମୟ ଅବଧିରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ଅଭିଲେଖ ରଖିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ନଥାଇପାରେ । ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯେତେବେଳେ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ତଦନ୍ତର ନଥି ଏବଂ ବରଖାସ୍ତ/ଅପସାରଣ ଆଦେଶ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ନଥି ଉପସ୍ଥାପନ ନକରିବା କିମ୍ବା 20 ବର୍ଷ ପାଇଁ ପିଛିଲା-ମଜୁରୀ ସହିତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପୁନଃସ୍ଥାପନ, ସେବା ବନ୍ଦ କିମ୍ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସୁବିଧାଜନକ ବିକଳ୍ପ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ଅଣଦେଖା କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରତିକୂଳ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେଇପାରିବେ ନାହିଁ । ଏଭଳି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଭୁଲ ସହାନୁଭୂତି ଅନୁଶାସନହୀନତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବ, ଦୋଷୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅନ୍ୟାୟ ସମୃଦ୍ଧିର କାରଣ ହେବ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ସରକାରୀ ରାଜକୋଷର ଅବାଧ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ । ଅନେକ ସମୟରେ ପିଛିଲା-ବେତନ ପାଇଁ ଏକ ନିୟମିତ ଆଦେଶର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଆର୍ଥିକ ବୋଝର ପରିମାଣ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ବୁଦ୍ଧିର ପ୍ରୟୋଗ ହୁଏ ନାହିଁ ।

14. କେବଳ 'ବିଚାର' ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବାରେ ସତର୍କତା ଏବଂ ଯତ୍ନର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ପାଇଁ ଆମେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ଯଦି ପ୍ରତିବେଦନ ଏହା ସମ୍ମୁଖରେ ପୁରାତନ ଅଟେ, କିମ୍ବା ଏହା ଏକ ଜୀବନ୍ତ ଦାବି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ବିବରଣୀ ନଥାଏ, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହିପରି ଦାବିଗୁଡ଼ିକର 'ବିଚାର' ନିର୍ଦ୍ଦେଶରୁ ବିରତ ରହିବା ଉଚିତ ।

3.6. ଶ୍ରୀ ଜେନା, ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଏମ୍. କେ. ସରକାର (2010) 2 SCC 59 ରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ମାମଲାରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନ୍ୟ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର

କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ରାୟର, ଅନୁଚ୍ଛେଦ -09,10,13 ଏବଂ 17 ରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:-

"09. ଯେତେବେଳେ ଅଦଳ ବଦଳ ପାଇଁ ବିକଳ୍ପ ସୁବିଧା ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରୁଥିବା ଏକ ଯୋଜନା ସ୍ଥିର କରେ ଯେ, ଏହି ସୁବିଧା କେବଳ ସେହିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ଯେଉଁମାନେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବିକଳ୍ପ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି, ବିକଳ୍ପଟି ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଉଚିତ । ବିକଳ୍ପ ଯୋଜନା ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଥିଲା ଯେ, ଶେଷ ତାରିଖ ପରେ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଏହି ବିକଳ୍ପକୁ ବ୍ୟବହାର ନକରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଅଂଶଦାୟୀ ଭବିଷ୍ୟ ନିଧି ପାଣ୍ଠି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଜାରି ରଖିଥିଲେ, ଏବଂ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉଛି, ସେ ଅବସର ନେବା ପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପିଏଫ୍ ରାଶି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

10. ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ଥିଲେ ଏବଂ ଅଷ୍ଟମ ବିକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ଯୋଗାଯୋଗ ଏବଂ ପେନସନ ଯୋଜନା ପାଇଁ ବିକଳ୍ପ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ବୈଧତା ଅବଧି ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରୁଥିବା ଅନେକ ଯୋଗାଯୋଗ, ସମସ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ/ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ବଣ୍ଟନ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପଠାଯାଇଥିଲା, ଏହା ବିବାଦରେ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉତ୍ତରଦାତା ଯିଏ ନିଜେ ତାଙ୍କ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ଥିଲେ, ଅଷ୍ଟମ ବିକଳ୍ପ କିମ୍ବା ଅଷ୍ଟମ ବିକଳ୍ପଟିର ବୈଧତା ଅବଧିର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ବିଷୟରେ ଅଜ୍ଞତାର ଛଳନା କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

XXX XXX XXX

13. ଦୀର୍ଘ 22 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଭବିଷ୍ୟ ନିଧି ରାଶିରୁ ସୁବିଧା ଏବଂ ଆୟ ଉପଭୋଗ କରିବା ପରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ପେନସନ ଯୋଜନାକୁ ବଦଳିବାକୁ ଚାହିଁ ପାରିବେ ନାହିଁ, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉତ୍ତରଦାତା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ପିଏଫ୍ ସହିତ ଅତିରିକ୍ତ ରାଶି ପାଇବେ, 22 ବର୍ଷ ପାଇଁ ପେନସନର ବକେୟା ଭାବରେ ଏକ ବଡ଼ ରାଶି (ଯାହା ଭବିଷ୍ୟ ନିଧି ରାଶିଠାରୁ ବହୁତ ଅଧିକ ହେବ ଯାହା ବଦଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଫେରସ୍ତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ) ଏବଂ ତାଙ୍କ ବକେୟା ଜୀବନ ପାଇଁ ମାସିକ ପେନସନ ମଧ୍ୟ । ଯଦି ଏପରି ବିଳମ୍ବ ବିକଳ୍ପ ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଉଭୟ ଭବିଷ୍ୟ ନିଧି ଯୋଜନା ଏବଂ ପେନସନ ଯୋଜନାର ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ସୁବିଧା ସୁରକ୍ଷିତ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବ, ଯାହା ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଅଗ୍ରହଣୀୟ ଅଟେ । ପେନସନ ଯୋଜନାକୁ ବଦଳିବାର ବିକଳ୍ପଟିର ବୈଧତା ଅବଧି 31.12.1978 ରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଠାରେ କୌଣସି ପୁନରାବୃତ୍ତି କିମ୍ବା ବାଦର କାରଣ ନଥିଲା । 1976 ମସିହାରୁ ପେନସନ ଯୋଜନାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାର ବିକଳ୍ପ ଚାହୁଁଥିବା 8.10.1998 ତାରିଖ ବିଶିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରଦାତାର ପ୍ରତିବେଦନକୁ ଗଣବିଧି/ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ତ୍ରୁଟି ଦ୍ୱାରା ନିଷିଦ୍ଧ ବୋଲି ତୁରନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

XXX XXX XXX

17. ଗୁଣବତ୍ତା ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଆବେଦନଟି ବିଫଳ ହୁଏ । କ୍ରିଷେନା କୁମାର ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ-1990 (4) SCC 207 ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିଚାରପୀଠ ରେଳ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ପେନସନ ଯୋଜନାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପ ଉପରେ ବିଚାର କରି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିକଳ୍ପ ଦେବା ସମୟରେ ଶେଷ ତାରିଖ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ମନମୁଖୀ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ଏଥିରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ଭବିଷ୍ୟ ନିଧିରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯେଉଁମାନେ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବିକଳ୍ପ ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନେ କୌଣସି ସମାନତା ଆଧାରରେ ପେନସନ ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାର ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି । ତେଣୁ, ଯେଉଁ ଉତ୍ତରଦାତା 1976 ରେ ଅବସର ନେବା ସମୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ବିକଳ୍ପକୁ ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲେ, ବିକଳ୍ପ ଯୋଜନା ପାଇଁ ବୈଧତା ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ତାହା ମଧ୍ୟ 22 ବର୍ଷ ପରେ 1998 ମସିହାରେ, ପେନସନ ଯୋଜନାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାର ବିକଳ୍ପକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହୋଇନଥିଲେ ।

7. ତେଣୁ, ଶ୍ରୀ ଜେନାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା(ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ଏବଂ 15.02.2011 ରେ ପାରିତ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ଆଦେଶ କୌଣସି ସମୟରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କଦାପି ଆପତ୍ତି କରାଯାଇନଥିବା ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି, 20.06.2017 ରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ତଥା 08.02.2018 ରେ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନ ଖାରଜ କରିବା ଆଦେଶ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1409/2015 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା 20.06.2017 ତାରିଖର ଆଦେଶ ତଥା ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 44/ 2017ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା 08.02.2011 ତାରିଖର ଆଦେଶ ରଦ୍ଦ କରିବା କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଅଟନ୍ତି । ଉଭୟ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ସମୟରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1409/2015 ରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମାମଲାକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି ।

3.12. ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ୍. ଜେନା, ମଧ୍ୟ **ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଚମନ ରାଣା (2018) 5 SCC-798** ରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ମାମଲାରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନ୍ୟମାନେ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ-୫ରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:-

"୨. ସ୍ପଷ୍ଟତଃ, ବାଦର କାରଣ ପ୍ରଥମେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅଧିକ୍ରମଣ ତାରିଖରେ ଏବଂ ପୁନର୍ବାର ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ସେମାନଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା, କିମ୍ବା ତା 'ପରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଉଠିଥିଲା । ଯଦିଓ ଦେବ ଦତ୍ତ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ଙ୍କ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଆଳକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଏ, ତା 'ଉପରେ ଆଧାର କରି ବାଦର କାରଣ 12.05.2008 ରେ ଉପାର୍ଜିତ ହୋଇଛି । ବାଦର କାରଣ ଏବଂ ବାଦର କାରଣକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିବା ତଥ୍ୟ ଭାବରେ ଯାହା ବିବେଚନା କରାଯାଏ ତାହା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବିଶେଷ କରି ପଦୋନ୍ନତି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସର୍ବଦା

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକତା ରହିଥାଏ । ପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଯଥାଶୀଘ୍ର କିମ୍ବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହେବା ଉଚିତ, କାରଣ ଏହା ମଧ୍ୟରେ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷର ଉପାର୍ଜିତ ଅଧିକାର ସେହିମାନଙ୍କୁ ମିଳିଥାଏ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବରିଷ୍ଠତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେବାରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ସୁରକ୍ଷା ଉପରେ ନିରାପଦର ସହ ବିଶ୍ୱାସ ରଖି ପଦୋନ୍ନତି ପଦବୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି । ଏଥି ସହିତ କୌଣସି ବିଳମ୍ବ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପୂର୍ବରୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ, ଯାହା ସେବାରେ ସେମାନଙ୍କର ମନୋବଳକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ପରେ, ପିଛିଲା କାଳୀନ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ବିଚାର ପାଇଁ ବିଳମ୍ବ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସରକାର ଉପରେ ଆର୍ଥିକ ବୋଝ ବ୍ୟତୀତ ଏହିପରି ପଦୋନ୍ନତିର ଅନୁସରଣ ଦ୍ୱାରା ଗୁରୁତର ପ୍ରଶାସନିକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ।

3.13. ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜେନା, **ଶିବ ଶଙ୍କର ମହାପାତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (2010) 12 SCC 471** ମାମଲାରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ରାୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-29 ଏବଂ 30 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:-

"29. ଏହା ଏକ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଆଇନ ଯେ ବିବାଦ ରହିତମାନଙ୍କୁ ବିବାଦ ଉଠାଇବାକୁ କିମ୍ବା ଏହାର ଉପସଂହାର ପରେ ଆଦେଶର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।କୌଣସି ପକ୍ଷ ପ୍ରତିକାରର ଦାବି ଅଧିକାରବଶତଃ କରିପାରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର ଏକ ଆଧାର ହେଉଛି ଯେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ତ୍ରୁଟି ପାଇଁ ଦୋଷୀ ଅଟନ୍ତି । ସାର୍ବଜନିକ ଆଇନ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୁରୁଣା ଦାବିଗୁଡିକର ଆଲୋଡ଼ନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରେ ନାହିଁ ଯେଉଁଠାରେ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷର ଅଧିକାର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୁଏ । (ଆପ୍ଲୁଟୁନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଉପରାଜ୍ୟପାଳ, ଦିଲ୍ଲୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ AIR 1974 SC 2077; ମହୀଶୂର ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଭି. କେ. କଙ୍ଗନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, AIR 1975 SC 2190; ପୌର ପରିଷଦ, ଅହମ୍ମଦନଗର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଶାହ ହାଇଦର ବେଗ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, AIR 2000 SC 671; ଇନ୍ଦର ଜିତ ଗୁପ୍ତା ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (2001) 6 SCC 637; ଶିବ ଦାସ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, AIR 2007 SC 1330; ଆଞ୍ଚଳିକ ପ୍ରବନ୍ଧକ, ଏ.ପି. ଏସ୍ ଆର୍ ଟି ସି ବନାମ ଏନ୍. ସତ୍ୟନାରାୟଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (2008) 1 SCC 210; ଏବଂ ସହର ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ନିଗମ ବନାମ ଦୋସୁ ଆର୍ଦ୍ଦେଶିର ଭିୱାଣ୍ଡିୱାଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (2009) 1 SCC 168)"।

30. ତେଣୁ, ଉପରୋକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟେ, ଯେଉଁ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଆଇନଗତ ପ୍ରସ୍ତାବ ବାହାରିଛି ତାହା ହେଉଛି ଯେ, ଥରେ ବରିଷ୍ଠତା ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ଏହା ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଅବଧି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଲେ, ଏହାର କୌଣସି ଆପତ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । କେ. ଆର. ମୁଦଗଲ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଯେଉଁ ବରିଷ୍ଠତା ତାଲିକା 3ରୁ 4 ବର୍ଷ ଧରି ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିଛି, ସେଥିରେ କୌଣସି ବାଧା ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ବରିଷ୍ଠତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ 3-4 ବର୍ଷ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଅବଧି ଏବଂ ଯଦି କେହି ଏହି ଅବଧି ବାହାରେ ବରିଷ୍ଠତାର ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଆଲୋଡ଼ନ କରନ୍ତି, ତେବେ ସନ୍ତୋଷଜନକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରି ତାଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟିକ ବିଚାରପୀଠ ନିକଟକୁ ଯିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ତ୍ରୁଟି ବିଷୟରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

4. ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଉପସ୍ଥାପନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ସତ୍ୟପାଠରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାର କରି ଆହୁରି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଦୋହରାଇ ଯେତେବେଳେ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1673 (ସି)/1993, 1804/1998 ତଥା ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3885 (ସି) 2012 ଏବଂ ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 537/2015 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ସମାନ ଆଦେଶ କେବଳ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3815 (ସି)/2013ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା 16.09.2016 ର ସମାନ ଆଦେଶ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ତା 17.10.2022 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-21 ଅଧୀନରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଡି.ଇ.ଓ., ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଦ୍ୱାରା ତା 04.02.2023 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-22 ଅଧୀନରେ ସୁବିଧା ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

5. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ, ଯେହେତୁ ଅନୁଲଗ୍ନକ-9 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ସମାନ ଆଦେଶ ଉପରେ ଅନୁରୂପ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା, ତେଣୁ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 1673(ସି)/1993, 1804/1998 ତଥା ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 3885(ସି)/2012 ଏବଂ ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 537/2015 ରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-17-ଅନୁକ୍ରମ ଏବଂ 21 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉପଲବ୍ଧ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ, ମିଳିଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ସୁବିଧା ସହିତ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ଯେଉଁ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ନେଇଛନ୍ତି ତାହା ଆଦୌ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ସେହିପରି ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭରଶୀଳ ନିଷ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟ ।

5.1. ଯେହେତୁ ଅନୁଲଗ୍ନକ-9 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲାରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଆଧାରରେ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସମାନ ସୁବିଧା ସମ୍ପ୍ରସାରିତ

କରାଯାଇଛି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବି କରିବା ଯେଉଁ ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି ତାହା ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ରାଜ୍ୟ ଏକ ଆଦର୍ଶ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ହୋଇଥିବାରୁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ***ଅରବିନ୍ଦ କୁମାର ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ଏବଂ ସି. ଲଳିତାଙ୍କ*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ମାମଲାରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭେଦଭାବ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

6. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏଲ୍. କେ. ମହାନ୍ତି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ୍. ଜେନାଙ୍କ କଥା ମୁଁ ଶୁଣିଛି । ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମତିରେ, ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ତଥ୍ୟକଥନର ବିନିମୟ ସହିତ ଗ୍ରହଣର ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

7. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧ ସାରବାନ ତଥ୍ୟର ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ମ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ ପଦବୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ସେ 24.10.1986 ରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ସରକାରୀ ସେବାରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ଉକ୍ତ ତାରିଖ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସେବା ପୁସ୍ତକରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି ଯାହା ଅନୁଲଗ୍ନକ-1 ରୁ ମିଳିଛି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ କାମଚଳା ଭିତ୍ତିରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ସେ ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ନୁହଁନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ କାମଚଳା ଭିତ୍ତିରେ ଦର୍ଶାଇ ଏପରି କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ତେବେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ଇଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ସହିତ ତା 05.10.2005ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ଇଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧାର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଲଗ୍ନକ-3 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 28.09. 2011ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଓଡ଼ିଶା ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷକ ସଂଘ ଯେତେବେଳେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ଇଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ବର୍ଷଭିତ୍ତିକ ଖାଲି ପଦବୀ ଉପରେ ଆଧାର କରି ସମାନ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା ସହିତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ ।

HIGH COURT
सत्यमेव जयते
ORISSA

7.1. ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1, ଅନୁଲଗ୍ନକ-7 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 12.06.2013 ରିଖର ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ଯେତେବେଳେ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ଇଏସ୍ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପଦକ୍ରମ ତାଲିକା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବାକୁ ଏବଂ ସଂଗଠନ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନାର ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2, ଅନୁଲଗ୍ନକ-8 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 07.02. 2014 ରିଖର ତାଙ୍କ ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ଇଏସ୍ ର ପଦକ୍ରମ ତାଲିକା ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମୟରେ, ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନାର ବିଚାର କରିବାକୁ ଏବଂ ପଦକ୍ରମ ତାଲିକା ଆଧାରରେ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍ଇଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ତାଲିକାର ସ୍ତମ୍ଭ 10 ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ତାରିଖ ଠାରୁ ପିଛିଲକାଳୀନ ଭାବେ ଆନୁମାନିକ ଆଧାରରେ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

7.2. ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଲଗ୍ନକ-8 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା07.02. 2014ରିଖରେ କରାଯାଇଥିବା ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ଏପରି ଅନୁରୋଧ ଦୃଷ୍ଟେ, ଯେତେବେଳେ ସୁବିଧା ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀ ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 87(ସି)/ 2014 ରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 1673(ସି)/1993 ଏବଂ 1804/1998 ରେ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସହିତ ପାରିତ ଆଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଅନୁଲଗ୍ନକ-9 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା14.09. 2015ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଏବଂ ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 1673(ସି)/1993 ଏବଂ 1804/1998ରେ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁବିଧାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରିବାକୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ, ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 87(ସି)/ 2014ର ପରିସମାପ୍ତି କରିଛନ୍ତି ।

7.3. ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା 14.09.2015 ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 22983/ 2016ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଲଗ୍ନକ-10 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା29.03.2017ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ନଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 କୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବାକୁ ଏବଂ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ମାମଲାର ପରିସମାପ୍ତି କରିଥିଲେ । ତଥାପି, ଅନୁଲଗ୍ନକ-9 ଅନ୍ତର୍ଗତ 14.09.2015 ରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ତା 29.03.2017 ରିଖର ଆଦେଶରେ ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବି, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଲଗ୍ନକ-11 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 18.09. 2017 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

7.4. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବିକୁ ତା 18.09.2017 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଅନୁଲଗ୍ନକ-12 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 17.11.2017 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ 18.09.2015 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଏହାର ଆଦେଶର ଅନୁପାଳନ ବିବୃତି ଦାଖଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ନଥିରୁ ମିଳିଥିବା ତଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ, ମାମଲାଟି ଏପରି ରହିଥିବା ବେଳେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସି ଓ ଏନ୍ ଟି ସି ସଂଖ୍ୟା 1097/2018 ମାମଲାରେ 24.02.2021ରେ ଆଉ ଏକ ଆଦେଶ ଜାରି କରି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ଯେହେତୁ ସରକାର କିଛି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପୂର୍ବ-ତାରିଖ ପଦୋନ୍ନତି ଦେଇ ଏହି ଆଦେଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିସାରିଛନ୍ତି, ଯଦି ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ ସେହି ଆଦେଶର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି, ଏଭଳି ସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଶୁଣାଣି କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ପାରିବେ ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବେ ।

7.5. ଯଦିଓ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଅନୁଲଗ୍ନକ-13 ଅନ୍ତର୍ଗତ 24.02.2021 ରେ ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 7408-7413/2021ରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ 24.02.2021ର ଆଦେଶକୁ ଠିକ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ, ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ପ୍ରତିଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵୀ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ଗୁଣବତ୍ତା ଏବଂ ଦୁର୍ବଳତା ଉପରେ ବିଚାର କରିବେ ଏବଂ ନିଜ ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ଏହାକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ ଏକ ସାନି ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବେ । 24.02.2021 ଉପରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଏବଂ ଅନୁଲଗ୍ନକ-14 ଅନ୍ତର୍ଗତ 27.01.2022 ରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଦେଶ ଅନୁସାରୀ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବିକୁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅନୁଲଗ୍ନକ-19 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 02.05. 2022 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

7.6. ନଥିର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅନୁସାରେ, ଯାହା ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ସମାନ ସୁବିଧାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 1673(ସି)/1993 ଏବଂ ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 1804/1998 ରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-3 ଅନ୍ତର୍ଗତ 28.09.2011ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ଏବଂ ଅନୁଲଗ୍ନକ-5 ଅନ୍ତର୍ଗତ 20.02.2013 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ସହିତ ଅନୁଲଗ୍ନକ-6 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 26.02. 2013 ରିଖର ପରିଣାମମୂଳକ ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସମୟରେ ଅନୁମତି ଦେଇଛନ୍ତି । ନଥିରୁ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ସଙ୍ଗଠନ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା

HIGH COURT ORISSA

ଅନୁରୋଧକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 କନିଷ୍ଠ ଏସ୍‌ଇଏସ୍ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପଦକ୍ରମ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ଏବଂ ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଅଧିକାର ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 ଅନୁଲଗ୍ନକ-8 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତାଙ୍କ ତା 07.02.2014 ରିଖର ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ପଦକ୍ରମ ତାଲିକା ଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ସମୟରେ, ଅନୁଲଗ୍ନକ-9 ଅନ୍ତର୍ଗତ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗଠନର ସମାନ ସ୍ଥିତିରେ ଥିବା ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ପଷ୍ଟ ମତ ରଖିଥିଲେ । ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 ଙ୍କ ଏପରି ଅନୁରୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବିର ବିଚାର କରାଯାଇନଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀ ଓ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 87(ସି)/2014 ରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବି ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ***ଅରବିନ୍ଦ କୁମାର ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ଏବଂ ସି. ଲଳିତାଙ୍କ*** ପୂର୍ବୋକ୍ତ ମାମଲାରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆଳ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

7.7. କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଲଗ୍ନକ-9 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 14.09.2015 ରିଖରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ନିଶ୍ଚିତକରଣ ସହିତ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1, ତା18.09.2017ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଦାବି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 537(ସି)/2015 ଏବଂ 3885 (ସି)/2012 ତଥା ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 678(ସି)/2012 ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ସମାନ ଆଦେଶ ଆଧାରରେ, ଅନୁଲଗ୍ନକ-17-ଅନୁକ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 31.08. 2021 ଏବଂ 29.09.2021ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ସମାନ ସ୍ଥିତିରେ ଥିବା ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସମାନ ସୁବିଧା ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, 16.09.2016ରେ ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 3815(ସି)/ 2013ରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସମାନ ସୁବିଧା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ-ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ତା 17.10.2022 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଓ.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 1673(ସି)/1993 ରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିଭିନ୍ନ ମୂଳ ଆବେଦନରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଅନୁସାରୀ ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସମାନ ସୁବିଧା ଅନୁଲଗ୍ନକ-3,6,17-ଅନୁକ୍ରମ ତଥା ଅନୁଲଗ୍ନକ-21 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ଦାବି ଉଠାଇଛନ୍ତି, ଯେଉଁ ଆଧାରରେ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବିକୁ ଅନୁଲଗ୍ନକ-19 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 02.05.2022 ରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି ତାହା ***ଅରବିନ୍ଦ କୁମାର ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ଏବଂ ସି. ଲଲିତାଙ୍କ***(ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦୃଷ୍ଟେ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

8. ଏପରି ସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଲଗ୍ନକ-19 ଅନ୍ତର୍ଗତ ତା 02.05.2022 ରିଖରେ ସରକାର-ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରିବା କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ହୋଇଥିଲେ । ଏହାକୁ ଖାରଜ କରିବା ସମୟରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 2 କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ଏହି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ତିନି (3) ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-3,6,17 ଅନୁକ୍ରମ ତଥା ଅନୁଲଗ୍ନକ-21 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସମାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ହୋଇଥିବା ସୁବିଧାର ଆଲୋକରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ବର୍ଷଭିତ୍ତିକ ପଦବୀ ଆଧାରରେ କନିଷ୍ଠ ଏସ୍‌ଇଏସ୍ ପାହ୍ୟାକୁ ପିଛିଲାକାଳୀନ ପଦୋନ୍ନତିର ସୁବିଧା ବିସ୍ତାର କରନ୍ତୁ । ତେବେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

9. ଉପରୋକ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ, ରିଟ୍ ଆବେଦନର ପରିସମାପ୍ତି ହୋଇଛି ।

(ବିରଜା ପ୍ରଶନ୍ନ ଶତପଥୀ)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

ତାରିଖ 24 ଜାନୁଆରୀ, 2024/ସୁବ୍ରତ

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦକ :

ଶ୍ରୀ ଦୀପକ କୁମାର ସାହୁ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ

HIGH COURT
सत्यमेव जयते
ORISSA